

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA LĘBORKA NA LATA 2021-2030

wybierzLębork.pl

STRATEGIA ROZWOJU

Miasta Lęborka

na lata 2021-2030

Zamawiający:

Urząd Miejski w Lęborku

ul. Armii Krajowej 14

84-300 Lębork

www.lebork.pl

Wykonawca:

EU-Consult Sp. z o.o.

ul. Toruńska 18C, lokal D

80-747 Gdańsk

Gdańsk, 2021

Spis treści

Wstęp	5
Diagnoza Miasta Lęborka	6
Przestrzeń i środowisko.....	6
Społeczeństwo.....	11
Gospodarka	16
Infrastruktura techniczna	22
Infrastruktura społeczna	32
Podsumowanie Diagnozy Miasta Lęborka	47
Główne wnioski z badania.....	47
Uwarunkowania rozwoju Lęborka w województwie pomorskim	49
Diagnoza interesariuszy Miasta Lębork.....	51
Metodologia	51
Badanie ankietowe z mieszkańcami	51
Badanie ankietowe z przedsiębiorcami	53
Główne wnioski z badania.....	55
Analiza SWOT	57
Mocne strony i szanse rozwojowe miasta	57
Słabe strony i zagrożenia dla rozwoju miasta	59
Matryca SWOT	61
Główne kierunki rozwoju miasta do roku 2030	63
Misja	64
Wizja.....	65
Cele strategiczne i operacyjne	65
Matryca celów strategicznych, operacyjnych oraz zidentyfikowanych kierunków działań	67

Analiza WiP: ważności (istotności) i prawdopodobieństwa działań strategicznych	74
System wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Miasta	78
Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania Strategii	78
Ramy finansowe i główne źródła finansowania	79
Monitorowanie i ocena realizacji Strategii	80
Zestaw mierników służących do monitorowania i oceny realizacji Strategii	81
Spis tabel i rysunków	82

Wstęp

Strategia Rozwoju stanowi podstawowy dokument planistyczny, wskazujący obszary wymagające interwencji oraz identyfikujący działania, których realizacja przyczyni się do dalszego dynamicznego i zrównoważonego rozwoju miasta Lęborka. Niniejsza Strategia jest dokumentem będącym instrumentem polityki długofalowej, określającym kierunki rozwoju do roku 2030 i cechującym się charakterem otwartym, co oznacza możliwość reakcji na zmieniającą się sytuację we wszystkich sferach miasta. Podstawą prawną powstania Strategii Rozwoju Miasta Lęborka na lata 2021-2030 (zwanej dalej Strategią) jest Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 713 ze zm.), Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. Dz. U. z 2019 poz. 1295 ze zm.) oraz Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1378).

Kierunki interwencji wyznaczone przez Strategię Rozwoju Miasta Lęborka opierają się na rozwoju lokalnym oraz zapewnieniu optymalnych warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego przy efektywnym wykorzystaniu zasobów finansowych, kulturowych i społecznych, przeciwdziałając tym samym negatywnym zjawiskom w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzennej i infrastrukturalnej.

Niniejszy dokument powstał przy uwzględnieniu obowiązujących uregulowań prawnych, aktualnych danych statystycznych, zapisów unijnych i krajowych oraz wojewódzkich dokumentów strategicznych, w tym wojewódzkiej strategii rozwoju oraz dokumentów planistycznych i strategicznych Gminy Miasta Lęborka, w tym Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Lęborka oraz Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Lęborka. Dodatkowym źródłem informacji w diagnozie Miasta Lęborka był Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Metody wykorzystane przy opracowaniu niniejszego dokumentu uwzględniały analizę danych zastanych (metoda badań desk research), metody jakościowe oraz ilościowe (badania ankietowe oraz wywiady). Strategia powstała przy udziale lokalnej społeczności, która partycypowała w pracach nad dokumentem podczas konsultacji społecznych.

Diagnoza Miasta Lęborka

Przestrzeń i środowisko

Przestrzeń

Miasto Lębork zlokalizowane jest w województwie pomorskim, stanowiąc stolicę powiatu i główne centrum administracyjne powiatu lęborskiego. Istotną cechą miasta jest jego położenie – znajduje się na szlaku komunikacyjnym Szczecin-Gdańsk, w pobliżu większych ośrodków miejskich (Trójmiasto – około 60 km, Słupsk – około 50 km) oraz miejscowości atrakcyjnych turystycznie (Łeba – około 30 km, jak również Słowiński Park Narodowy). Lębork stanowi istotny węzeł kolejowy, posiadając także rozbudowaną sieć połączeń komunikacyjnych, co wynika z lokalizacji miasta przy międzynarodowej trasie E28 Gdańsk-Szczecin.

Istotną cechą miasta są bogate walory środowiska przyrodniczego i krajobrazowe. Lębork zlokalizowany jest w pradolinie Łeby - Redy, od południa graniczącej ze wzgórzami Pojezierza Kaszubskiego należącego do Pojezierza Wschodniopomorskiego, a od północy z Wysoczyzną Żarnowiecką, wchodzącą w skład Pobrzeża Koszalińskiego.¹ Lębork jest miastem zielonym - lasy zajmują około 20% powierzchni miasta, znajdują się w nim trzy parki oraz liczne skwery i zieleńce. Spławna rzeka Łeba przepływająca przez centrum miasta, niedalekie Jezioro Lubowidzkie oraz bogactwo naturalne w pobliżu miasta stanowią dobre warunki dla turystyki wodnej, rowerowej oraz pieszej.

¹ Informacje Urzędu Miasta Lęborka, <https://www.lebork.pl/wszystko-o-leborku/polozenie/> [dostęp: 1.06.2020]

Lębork zajmuje obszar o powierzchni 18 km². Powierzchnia użytkowanych gruntów w 2019 roku wynosiła 1.786 ha, w tym:

- użytki rolne: 493 ha,
- grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia: 326 ha,
- grunty pod wodami: 13 ha,
- grunty zabudowane i zurbanizowane: 921 ha,
- nieużytki: 27 ha,
- tereny różne: 6 ha.

Istotną cechą miasta w kontekście możliwości jego dalszego rozwoju są: jego dobra lokalizacja w pobliżu większych ośrodków miejskich, atrakcyjne tereny pod zabudowę, funkcjonowanie oczyszczalni ścieków oraz elektrociepłowni, atrakcyjne dla mieszkańców ceny za wodę, jak również wysoka opinia mieszkańców o dobrej jakości życia w mieście (na podstawie zrealizowanych na potrzeby niniejszego dokumentu badań ankietowych).

Środowisko

Ochrona środowiska naturalnego ma szczególną rolę w kontekście stałego rozwoju miasta oraz zapewnienia jego mieszkańcom jak najlepszych warunków do życia. W Lęborku podejmowane są liczne działania mające na celu nie tylko ochronę środowiska naturalnego, lecz także poprawę jego stanu. Władze miasta podejmują kompleksowe działania na rzecz ochrony środowiska, zapewniając tym samym mieszkańcom stały i ułatwiony dostęp do informacji w tym zakresie, spełniając funkcję informacyjną i edukacyjną. Szczególnie istotny w tym zakresie jest portal internetowy prowadzony przez władze miasta Eko Lębork (www.ekolebork.pl), poprzez który mieszkańcy mają dostęp do bieżących informacji w zakresie ochrony środowiska naturalnego, gospodarki odpadami oraz możliwości uzyskania dofinansowania, a także kontakty w celu konsultacji społecznych.

Głównym dokumentem regulującym działania w tym zakresie jest Plan gospodarki niskoemisyjnej w perspektywie do 2020 roku, z horyzontem długoterminowym do roku 2030. Celem opracowania „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Łęborg” jest wsparcie działań na rzecz realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, tj.

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Ponadto, planowane działania zmierzają do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są programy ochrony powietrza (POP). W programie ochrony powietrza dla strefy pomorskiej stwierdzono przekroczenia ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń dla Gminy Miasto Łęborg. Problematyka ta zawarta została również w realizowanym w mieście Gminnym Programie Rewitalizacji, w którym znajduje się diagnoza miasta uwzględniająca aspekty środowiskowe.

W związku z powyższym, w mieście prowadzony jest bieżący monitoring jakości powietrza. Na terenie gminy Łęborg zamontowano czujniki jakości powietrza. Urządzenia te informują o temperaturze powietrza, wilgotności, ciśnieniu, a także stężeniu pyłów zawieszonych PM 2.5 i PM 10 (odpowiadających za tzw. smog). Rozwiązanie to jest nie tylko działaniem prewencyjnym na rzecz środowiska, zapobiegającym spalaniu odpadów w piecach i kotłach c.o., lecz także stanowi działanie edukacyjne, zwiększając wiedzę i świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Bieżąca wiedza o stanie zanieczyszczeń ma służyć mieszkańcom do podejmowania decyzji o pobycie na zewnątrz budynków osób szczególnie narażonych na działanie smogu (dzieci, osoby starsze, osoby z chorobami układu oddechowego). Wyniki można na bieżąco monitorować na stronie internetowej bądź przez aplikację dla urządzeń mobilnych.

Czujniki pomiarowe jakości powietrza znajdują się w następujących lokalizacjach²:

- Szkoła Podstawowa nr 5 przy ul. Kościuszki 14,
- Szkoła Podstawowa nr 7 przy ul. Piotra Skargi 52,
- Przedszkole nr 9 przy ul. Mireckiego 9,

² Portal Eko Łęborg, <http://www.ekoleborg.pl/ochrona-srodowiska/jakosc-powietrza/>, [dostęp: 1.06.2020].

- ul. Malczewskiego 30 (państwowa stacja monitoringu należąca do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie).

Istotny wpływ na jakość powietrza ma również ogrzewanie domów jednorodzinnych nieodpowiednim paliwem oraz w słabej jakości, w przestarzałych kotłach ciepłych. W celu zapobiegania zanieczyszczeniom z tego źródła konieczna jest wymiana starych kotłów ciepłych na nowe, w związku z czym na terenie miasta prowadzone są działania w tym zakresie. Wskazać należy, iż realizowane one powinny być w przyszłości w celu możliwie największej eliminacji źródeł zanieczyszczeń powietrza w mieście.

Choć w obszarze rewitalizacji nie występują duże problemy środowiskowe wskazane bezpośrednio w ustawie o rewitalizacji, tj. znaczące przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia ludzi, zdrowia lub ogólnego stanu środowiska, to podejmując działania mające na celu zmniejszenie wykluczenia technicznego i przestrzenno-funkcjonalnego obszaru rewitalizacji, należy wziąć pod uwagę czynniki, które podnosiłyby wartość środowiskową obszaru. Z tego względu należy zadbać o termomodernizację budynków oraz wprowadzić rozwiązania zmniejszające niską emisję. Konieczne są także działania wzmacniające potencjał terenów zieleni w obszarze rewitalizacji, zarówno w zakresie udostępnienia ich mieszkańcom, jak i działania społeczne zwiększające świadomość ekologiczną mieszkańców.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Lębork w 2020 roku odbierane były następujące rodzaje odpadów: zmieszane odpady komunalne, zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe), papier, szkło, bioodpady. Dodatkowo na terenie miasta Lęborka znajduje się obecnie 41 gniazd selektywnej zbiórki, w których są umieszczone pojemniki do segregacji typu „dzwon”. Mieszkańcy zabudowy wielorodzinnej, tworząc miejsca gromadzenia odpadów dla poszczególnych wspólnot mieszkaniowych, są wyposażani w pojemniki do segregacji, w zależności od zapotrzebowania. Obecnie są to pojemniki żółty, zielony oraz niebieski o pojemności 240 l lub 1100 l. Od 1 lutego 2019 r. przy ulicy Żeromskiego 6b funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych PSZOK. Obiekt przyjmuje odpady komunalne, gromadzone selektywnie przez mieszkańców z terenu Gminy Miasto Lębork. Z PSZOK mogą korzystać nieodpłatnie mieszkańcy Lęborka.

Tabela 1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [tony]

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
wymagany	>10	>12	>14	>16	>18	>20	>30	>40
osiągnięty	27,2	21,4	33,5	44,6	44,2	40	41	38,7

Źródło: Roczna Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na Terenie Gminy Miasto Lębork za 2019 rok

Dzięki podjętym licznym działaniom w zakresie prawidłowej segregacji odpadów, w tym doposażaniu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w pojemniki do selektywnej zbiórki, a także prowadzeniu edukacji ekologicznej wśród mieszkańców Miasta Lęborka gmina osiągnęła wysoki poziom recyklingu - przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W 2018r. wszystkie założenia określone do realizacji przez gminę zawarte w Ustawie z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018r. poz. 1454 ze zm.) zostały spełnione. Należy jednakże wskazać, iż mieszkańcy w pewnym stopniu wciąż nie segregują odpadów w odpowiedni sposób, a problemy notowane są w szczególności w przypadku żółtych pojemników do segregacji odpadów, stąd konieczne jest dalsze podejmowanie działań informacyjnych i edukacyjnych dążących do poprawy sytuacji w zakresie recyklingu na terenie miasta.

Priorytetowym zadaniem gminy w następnych latach jest dalsze uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi oraz w zakresie prawidłowo prowadzonej segregacji i ograniczaniu ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, w celu osiągnięcia w przyszłych latach określonych przez Unię Europejską poziomów recyklingu odpadów oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania³.

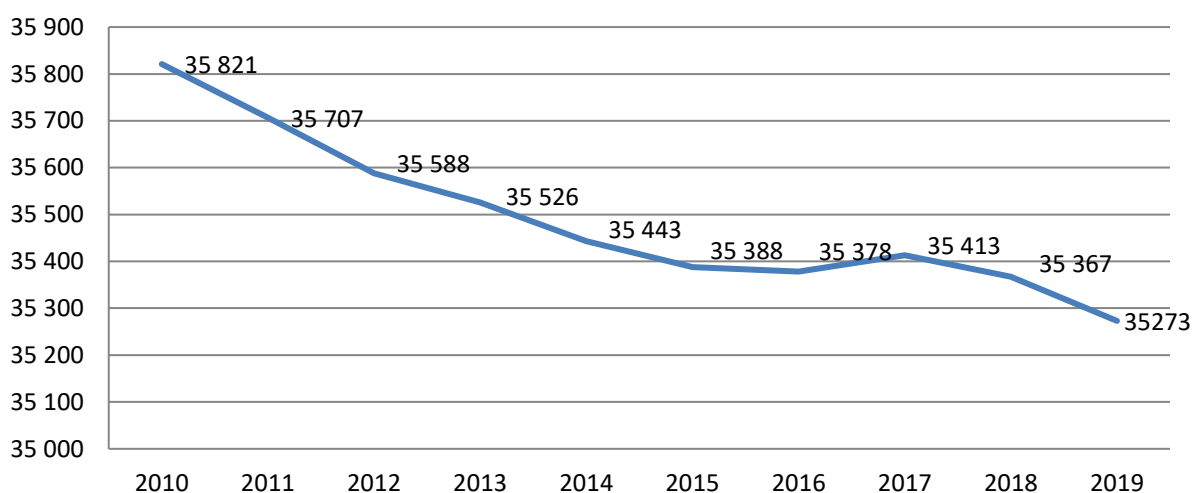
³ Roczna Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na Terenie Gminy Miasto Lębork za 2018 rok, Lębork, kwiecień 2019

Spółeczeństwo

W 2019 roku Lębork zamieszkiwany był przez 35 273 osoby⁴. Poddając analizie dane demograficzne na przestrzeni lat zauważyć należy, iż populacja miasta cechuje się tendencją spadkową – rokrocznie maleje liczba mieszkańców miasta (wyjątek stanowi rok 2017, gdzie odnotowano nieznaczny wzrost względem roku poprzedniego). Spadek liczby ludności nie jest znaczący, lecz stały. Prognozować należy zatem dalsze spadki w latach następnych. W 2019 roku miasto liczyło o 548 mieszkańców mniej niż w roku 2010. Powodu tego stanu rzeczy dopatrywać należy się w zachodzących w Polsce trendach demograficznych, takich jak ujemny przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa oraz w procesach takich, jak migracje zarobkowe do większych ośrodków miejskich bądź poza granice kraju.

Wykres 1. Liczba ludności Lęborka w latach 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Struktura płci wśród mieszkańców Lęborka jest względnie wyrównana – każdego roku nieznacznie większość stanowią kobiety, a w 2019 roku ich odsetek wynosił 52% w porównaniu do odsetka mężczyzn, który wyniósł 48%.

⁴ Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

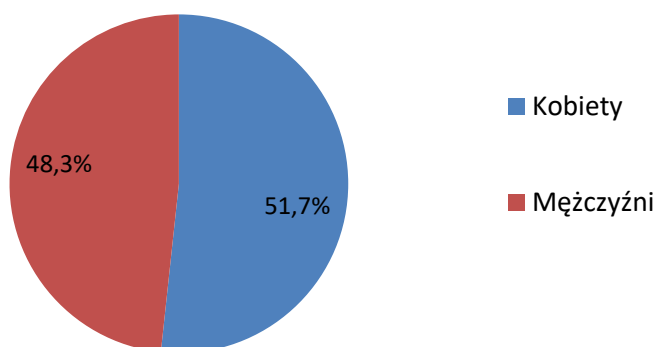

Tabela 2. Ludność w podziale na płeć [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	35 443	35 388	35 378	35 413	35 367	35 273
Kobiety	18 322	18 261	18 288	18 320	18 317	18 236
Mężczyźni	17 121	17 127	17 090	17 093	17 050	17 037

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 2. Struktura płci w populacji Lęborka - 2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Populacja Lęborka jest społeczeństwem starzejącym się – na przestrzeni lat, rokrocznie malała liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, rosła zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Ponadto, od 2014 roku liczba osób starszych każdego roku przekraczała liczbę osób młodych. Świadczyć to może o konieczności intensyfikacji działań w kontekście świadczeń usług zdrowotnych, zapewnienia odpowiedniej infrastruktury oraz realizacji działań na rzecz seniorów, z drugiej strony zaś, odpowiadając na potrzeby osób młodych i rodzin, w celu zwalczania negatywnego trendu demograficznego i zachęcania osób młodych do osiedlenia się bądź pozostania w Lęborku.

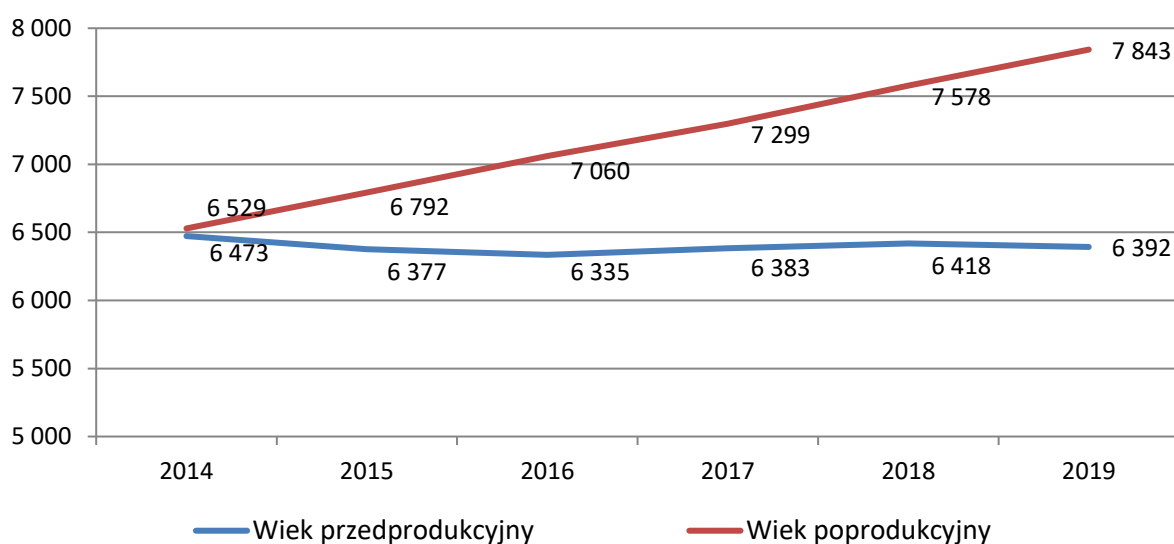

Tabela 3. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym⁵ [liczba]

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
w wieku przedprodukcyjnym	6 921	6 731	6 572	6 473	6 377	6 335	6 383	6 418	6 392
w wieku produkcyjnym	23 084	22 918	22 704	22 441	22 219	21 983	21 731	21 371	21 038
w wieku poprodukcyjnym	5 702	5 939	6 250	6 529	6 792	7 060	7 299	7 578	7 843

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 3. Struktura ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2014-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Poddając analizie strukturę ludności w skali województwa, powiatu oraz wybranych miast z terenu województwa pomorskiego w 2019 roku wskazać należy, iż wskaźniki odnotowane w kontekście ludności Łęborka nie odbiegają znacząco od wskaźników zidentyfikowanych w pozostałych analizowanych jednostkach terytorialnych.

⁵ Wiek przedprodukcyjny - 0 do 17 lat, wiek produkcyjny - od 18 lat do wieku emerytalnego, wiek poprodukcyjny - powyżej wieku emerytalnego.

Tabela 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w 2019 roku - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [%]

	% ludności w wieku przedprodukcyjnym	% ludności w wieku produkcyjnym	% ludności w wieku poprodukcyjnym
Lębork	18,1	59,6	22,2
Województwo pomorskie	19,7	59,8	20,5
Powiat Lęborski	19,6	60,5	19,9
Chojnice	18,9	59,1	21,9
Kwidzyn	19,9	59,4	20,7
Malbork	17,3	59,0	23,7
Wejherowo	20,7	59,0	20,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Czynnikiem, który negatywnie wpływa na tendencje w sytuacji demograficznej miasta jest przyrost naturalny, który od 2015 roku stale wskazuje wartości ujemne, świadcząc o fakcie, iż na przestrzeni lat rokrocznie liczba zgonów przekraczała liczbę urodzeń. Najbardziej negatywną wartość tego wskaźnika odnotowano w latach 2016 oraz 2019.

Tabela 5. Przyrost naturalny na 1000 ludności [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przyrost naturalny na 1000 osób	11	-5	-38	-2	-19	-23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Pomimo względnie negatywnej sytuacji w kontekście liczebności populacji miasta uwagę zwrócić należy na fakt, iż saldo migracji dla Lęborka w latach 2017 i 2018 osiągnęło wartość dodatnią, co wskazuje, iż więcej osób zameldowało się w mieście niż się z niego wyprowadziło. Do roku 2014 odnotowywano ujemne saldo migracji, poprawa nastąpiła zaś w roku kolejnym, od 2017 roku odnotowuje się zaś wartości dodatnie, szczególnie w kontekście migracji wewnętrznych, tj. przemieszczania się w granicach państwa.

W 2019 roku w mieście zameldowało się 356 nowych mieszkańców, co stanowi spadek względem lat poprzednich.

Tabela 6. Migracje i zameldowania [liczba]

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
saldo migracji	-139	-85	-60	-131	bd	-10	11	23	-46
saldo migracji wewnętrznych	-111	-80	-25	-87	-37	9	27	40	bd
zameldowania ogółem	337	302	361	327	bd	358	382	461	356

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizie poddano saldo migracji na 1000 mieszkańców w Lęborku oraz innych jednostek poddanych analizie porównawczej. Dodatkowo saldo migracji odnotowano jedynie w kontekście całego województwa pomorskiego, natomiast sytuacja w mieście Lęborku prezentuje się lepiej niż w powiecie lęborskim oraz w pozostałych analizowanych jednostkach, gdzie ujemne saldo migracji w 2019 roku cechowało się wyższymi wskaźnikami.

Tabela 7. Saldo migracji na 1000 mieszkańców - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi

	Saldo migracji ogółem w 2019 roku
Lębork	-1,30
Województwo pomorskie	2,71
Powiat Lęborski	-3,22
Chojnice	-2,96
Kwidzyn	-3,72
Malbork	-2,91
Wejherowo	-6,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Mając na uwadze powyższe dane, prognozy demograficzne dotyczące ogólnej liczby mieszkańców wykazują niekorzystne tendencje. Przewiduje się, iż liczba ludności na terenie miasta będzie systematycznie spadać do roku 2030, odzwierciedlając prognozy dla powiatu. Szacuje się, iż w powiecie liczba osób spadnie o 1,18% w roku 2025 oraz o 2,12% w roku 2030. Analizując spadek liczby mieszkańców miasta w latach 2014-2019 szacunkowo przyjąć można dalsze zmniejszenie się liczby populacji o około 0,3% w skali roku. Przyjmując taką szacunkową wartość prognozowaną liczbę mieszkańców miasta zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 8. Prognoza liczby mieszkańców powiatu lęborskiego do roku 2030 [liczba]

	2020	2025	2030
Powiat Lęborski	63 402	62 653	61 319
Miasto Lębork	34 761	34 656	34 552

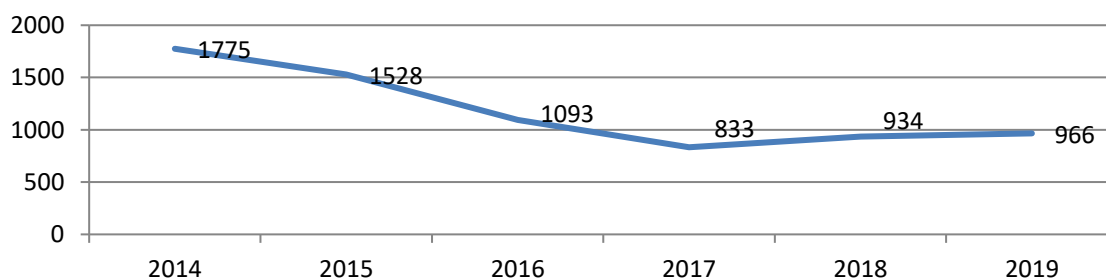
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Gospodarka

Rynek pracy

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lęborku w końcu grudnia roku 2019 wynosiła 966 osób, a stopa bezrobocia równa była 4,4%. W analizowanym okresie od 2011 roku widać systematyczny spadek bezrobocia do 2017 roku, po czym w kolejnych dwóch latach liczba osób bezrobotnych znów zaczęła wzrastać. Negatywną sytuację w tej sferze potwierdza fakt, iż większość osób bezrobotnych stanowiły kobiety i osoby do 30 roku życia.

Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych w Mieście Lęborku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 9. Charakterystyka osób bezrobotnych z miasta Lęborka w latach 2011-2019 [liczba]

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	2 198	2 412	2 324	1 775	1 528	1 093	833	934	966
kobiety	1 288	1 348	1 284	1 031	881	617	471	545	564
mężczyźni	910	1 064	1 040	744	647	476	362	389	402
do 25 roku życia	429	455	382	273	264	165	113	165	137
do 30 roku życia	-	-	-	-	470	313	240	287	269
powyżej 50 roku życia	550	611	605	507	444	341	230	243	251
długotrwale bezrobotni	1 153	1 190	1 283	957	761	506	323	349	443

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizie poddano procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Lęborku oraz innych jednostek poddanych analizie porównawczej. W 2019 roku udział osób bezrobotnych w mieście Lębork był wyższy niż w pozostałych jednostkach, jednakże nie odbiegał od wartości w skali powiatu lęborskiego.

Tabela 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2019 roku - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [%]

	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Lębork	4,6
Województwo pomorskie	3,0
Powiat Lęborski	4,8
Chojnice	3,6
Kwidzyn	2,9
Malbork	4,2
Wejherowo	3,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Przedsiębiorczość

Miasto Lębork cechuje wysoka liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie miasta. Ponadto, liczba ta stale wzrastała na przestrzeni lat objętych analizą. W 2019 roku na terenie Lęborka działalność gospodarczą prowadziło 4637 podmiotów wpisanych do rejestru REGON. Na terenie miasta swoje działalności prowadziło łącznie 3308 osób.

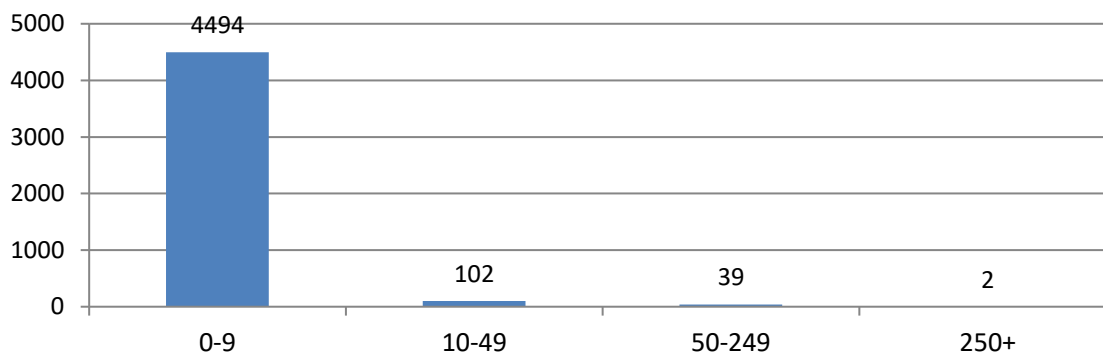
Tabela 11. Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Lęborka w latach 2014-2019 [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba podmiotów gospodarczych	4 496	4 512	4 501	4 546	4 627	4 637
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	3 174	3 174	3 138	3 157	3 303	3 308

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wśród funkcjonujących podmiotów gospodarczych zdecydowanie dominowały mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do dziewięciu osób.

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Lęborka w 2019 roku, w podziale na wielkość podmiotu

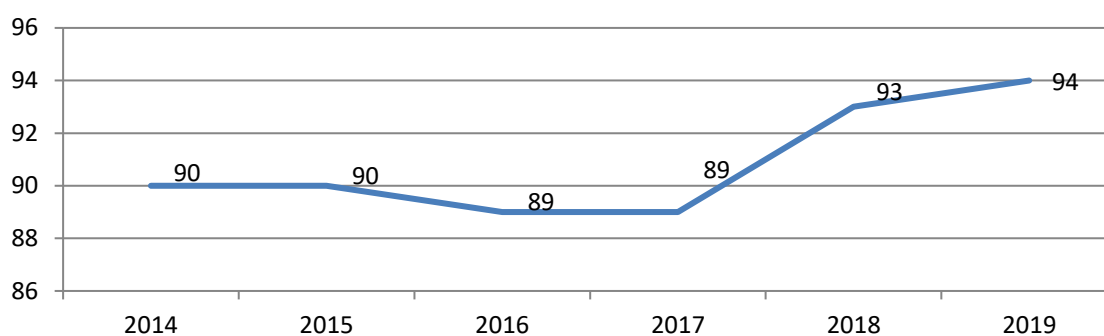

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Na każdy tysiąc mieszkańców Lęborka w 2019 roku własną działalność prowadziły 94 osoby, co wskazuje na względnie wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców miasta.

Wykres 6. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców Miasta Łęborga

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 12. Podmioty gospodarcze – wskaźniki [liczba, %]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	127	128	127	128	131	131
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności	10,23	10,47	10,63	10,49	11,40	10,50
udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON (%)	8,3	7,6	7,9	6,7	7,2	7,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Warto również zwrócić uwagę na fakt, iż najliczniej reprezentowany jest sektor pozostałych działalności, w tym głównie handlu detalicznego. Rozwiniętą branżą jest również przemysł i budownictwo.

Tabela 13. Podmioty funkcjonujące na terenie miasta wg grup sekcji PKD 2007 [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	4 496	4 512	4 501	4 546	4 627	4 637
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	57	56	53	54	53	52
przemysł i budownictwo	1 129	1 138	1 133	1 153	1 204	1 225
pozostała działalność	3 310	3 318	3 315	3 339	3 370	3 360

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 14. Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	363	371	376	371	404	371
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2	1	2	2	2	0
przemysł i budownictwo	125	131	146	131	162	145
pozostała działalność	236	239	228	238	240	226

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizie poddano liczbę podmiotów gospodarczych w 2019 roku przypadających na 1000 mieszkańców w Lęborku oraz innych jednostek poddanych analizie porównawczej. Liczba podmiotów gospodarczych w Lęborku wyższa jest od wartości odnotowanych w powiecie lęborskim, cechując się wartością zbliżoną do wskaźnika dotyczącego województwa pomorskiego.

Tabela 15. Podmioty na 1000 mieszkańców - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [liczba]

	Podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców
Lębork	6,8
Województwo pomorskie	7,1
Powiat Lęborski	5,8
Chojnice	9,0
Kwidzyn	9,7
Malbork	7,7
Wejherowo	6,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Zauważyć należy, iż miasto cechuje centralne położenie w powiecie, sprzyjające dostępności do usług rangi powiatowej oraz do miejsc pracy o dużej koncentracji. Lębork stanowi również istotny węzeł komunikacyjny transportu drogowego oraz kolejowego. W powiązaniu z niewielką rozciągłością powiatu w kierunku wschód-zachód, położeniem Lęborka i dużymi rozmiarami powiatów sąsiednich (słupskiego i wejherowskiego), dostęp do Lęborka z części tych powiatów jest lepszy niż do innych ośrodków miejskich. Fakt ten wpływa na możliwość korzystania przez mieszkańców sąsiednich gmin i powiatów z niektórych usług zlokalizowanych w Lęborku, a także z lokalnego rynku pracy⁶.

Organizacje pozarządowe

Miasto podejmuje aktywną współpracę z licznymi organizacjami pozarządowymi, które istnieją w Lęborku, co świadczy o wysokim poziomie aktywności społecznej mieszkańców miasta. Każdego roku na terenie miasta odbywają się konsultacje społeczne w zakresie działalności organizacji pozarządowych, współpraca regulowana również była w gminnych dokumentach takich, jak roczny program współpracy Gminy Miasto Lębork z organizacjami pozarządowymi. Aktywność społeczna mieszkańców wspierana jest organizowanymi konkursami i dotacjami, zaś wszelkie niezbędne informacje w tym zakresie są ogólnodostępne na stronie Urzędu Miejskiego w Lęborku.

Poddając analizie dane statystyczne zauważyć należy, że na przestrzeni lat liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych przypadających na 1000 mieszkańców oscylowała na porównywalnym poziomie, wskazując na rokroczne istnienie około trzech organizacji przypadających na każdy tysiąc mieszkańców miasta.

Tabela 16. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców Miasta Lębork [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	2,57	2,83	2,94	3,13	2,94	3,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

⁶ Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego, aktualizacja na lata 2014-2020, oraz dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lęborku.

Jak wynika z ewidencji prowadzonej przez Starostwo Powiatowe, w 2019 roku na terenie Lęborka funkcjonowały 34 organizacje pozarządowe.

Budżet Obywatelski

Szczególną formą konsultacji społecznych jest Budżet Obywatelski. Stanowi on wydzieloną część budżetu Miasta Lębork, o której przeznaczeniu decydują w głosowaniu mieszkańcy. Pierwsza edycja przedsięwzięcia zorganizowana została w 2014 roku. Skuteczną funkcję informacyjno-promocyjną Budżetu Obywatelskiego Lęborka pełni przejrzysta, atrakcyjna i stale uaktualniana strona internetowa znajdująca się pod adresem <https://lebork.budzet-obywatelski.org/>. Na stronie internetowej mieszkańcy mogą poznać podstawowe informacje na temat budżetu obywatelskiego, takie jak: czym jest inicjatywa, jakie są efekty oraz korzyści partycypacji, kto może wziąć udział oraz jak włączyć się w przedsięwzięcie.

Infrastruktura techniczna

Sytuacja mieszkaniowa

Na terenie miasta każdego roku wzrasta liczba dostępnych budynków i lokali mieszkalnych, odpowiadając na potrzeby mieszkaniowe mieszkańców Lęborka.

Mieszkaniowy zasób Gminy Miasta Lębork tworzą lokale mieszkalne położone w budynkach stanowiących w całości własność Gminy oraz lokale mieszkalne położone w budynkach stanowiących współwłasność Gminy i innych podmiotów, tj. osób fizycznych i osób prawnych. W 2019 roku aktualny zasób mieszkaniowy Gminy Miasto Lębork stanowiło 1360 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 49.152,01 m², w tym 500 lokali gminy o powierzchni użytkowej 24.296,13 m² w budynkach administrowanych przez inne podmioty, m.in. tj.:

- „Partner DUO” - 23 lokale o powierzchni użytkowej 1.224,24 m²
- „Panas” - 5 lokali o powierzchni użytkowej 211,99 m²
- „Razem” - 15 lokali o powierzchni użytkowej 735,07 m²
- NOVA - 264 lokale o powierzchni użytkowej 13.115,96 m²
- GRAF DOM - 39 lokali o powierzchni użytkowej 1.841,68 m²
- Osoby fizyczne - właściciele - 7 lokali o powierzchni użytkowej 435,03 m²

Własnymi zasobami lokalowymi mieszkaniowymi dysponuje również spółka Gminy Miasta Lębork, Lęborskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Lęborku sp. z o.o. W 2019 roku LTBS dysponowało ośmioma budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi, których łączna liczba lokali wynosiła 198, a powierzchnia użytkowa 10 017,90 m². Po wprowadzeniu w życie ustawy o własności lokali, w budynkach zarządzanych pojawiły się wspólnoty mieszkaniowe. W wyniku prywatyzacji zasobów mieszkaniowych na obszarze działalności spółki 69 wspólnot mieszkaniowych i lokalowych zdecydowało się na zlecenie administracji swoimi budynkami LTBS. LTBS na koniec roku 2019 miał w administracji 79 nieruchomości zabudowanych przejętych od wspólnot mieszkaniowych i lokalowych na mocy stosownych uchwał o łącznej powierzchni użytkowej 82 096,51 m².

W zasobach własnych spółki czynsz ustalany był przez Burmistrza Miasta Lęborka. Wysokość czynszu w budynkach LTBS na koniec 2019 r. wynosił od 7,20 do 7,60 zł za 1 m². Płatność czynszu w budynkach oceniana jest jako dobra i w roku 2019 wynosiła 97,50 %. W stosunku do lat ubiegłych nastąpił wzrost ściągłości czynszu. Utrzymujący się na poziomie powyżej 95% wskaźnik ściągłości czynszu w zasobach LTBS jest wynikiem ciągłego monitoringu ze strony spółki oraz skutecznej windykacji należności z tytułu najmu lokalu mieszkalnego.

Tabela 17. Ściągłość czynszu [procent]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ściągłość czynszu	95,09%	95,27%	95,02%	96,24%	96,18%	97,50%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lęborskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego w Lęborku i Urzędu Miasta w Lęborku

W skład Gminnego zasobu mieszkaniowego wchodzi 616 lokali o najmie socjalnym i pomieszczeń tymczasowych, 744 lokali mieszkalnych o umowie na czas nieoznaczony, z tego: 863 lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących 100% własność Gminy, tj.: 376 lokali o umowie na czas nieoznaczony, 487 lokali o najmie socjalnym i pomieszczeń tymczasowych, 497 lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach

administrowanych przez inne podmioty, tj. 470 lokali o umowie na czas nieoznaczony i 27 lokali o najmie socjalnym i pomieszczeń tymczasowych⁷.

Gmina Miasto Lębork zrealizowało budowę trzech budynków mieszkalnych:

1. Plac Piastowski 1A - 8 lokali mieszkalnych - zasiedlenie - wrzesień 2020r.
2. Stryjewskiego 51 - 8 lokali mieszkalnych - zasiedlenie - wrzesień 2020r.
3. Grunwaldzka 16 - 12 lokali mieszkalnych - planowane zakończenie budowy – marzec - kwiecień 2021r.

Do roku 2024 planuje się budowę budynków mieszkalnych w poniższych lokalizacjach:

1. Obrońców Wybrzeża 1 – 40 lokali mieszkalnych z windą i podziemną halą garażową.
2. Mieszka I – 35 lokali z windą w dwóch budynkach.
3. Stryjewskiego 56/57 - 12 lokali mieszkalnych.
4. Stryjewskiego 12 - 16 lokali mieszkalnych.
5. Łokietka 1 - 6 lokali mieszkalnych.
6. Malczewskiego 25 - 8 lokali mieszkalnych.

Z uwagi na fakt, iż do zadań własnych Gminy Miasto Lębork należy poprawa jakości i warunków zamieszkania w mieszkaniowym zasobie gminy oraz sukcesywna poprawa stanu technicznego lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, planowane są dalsze działania dążące do poprawy sytuacji mieszkaniowej w mieście, w tym budowa nowych budynków oraz remonty i modernizacje.

Wśród najliczniejszych zaplanowanych działań przypadających na lata 2021-2024 wskazać należy roboty zduńskie, w ramach których planuje się zrealizować 130 inwestycji każdego roku. W ramach remontów i modernizacji zasobów mieszkaniowych Gminy Miasto Lębork licznie realizowane są również wymiany stolarki okiennej. Wśród działań na kolejne lata zaplanowano również większe inwestycje, takie jak remonty konstrukcji dachowych czy roboty dociepleniowe ścian budynków.

⁷ Informacje na podstawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Lębork w latach 2020-2024.

Tabela 18. Planowane remonty i modernizacje zasobów mieszkaniowych Gminy Miasto Lębork

Planowana inwestycja	Rok planowanej inwestycji			
	2021	2022	2023	2024
wymiana stolarki okiennej – sztuk	50	50	50	50
wymiana i remont pokryć dachowych - ilość budynków	-	1	-	1
remont konstrukcji dachowych - ilość budynków	-	1	-	1
roboty dociepleniowe ścian budynków - ilość budynków	1	-	-	1
wymiana wewnętrznych elektrycznych instalacji budynków - ilość lokali	20	20	20	20
wymiana wewnętrznych linii zasilania elektrycznego w budynkach - ilość budynków	2	2	2	2
malowanie klatek schodowych – sztuk	2	2	2	2
roboty zdruńskie – sztuk	130	130	130	130
wykonanie izolacji przeciwwilgociowej - ilość budynków	1	1	1	1
roboty ogólnobudowlane – sztuk	20	20	20	20
wymiana drzwi wejściowych do lokali – sztuk	15	15	15	15

Źródło: Opracowanie na podstawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasto Lębork w latach 2020-2024.

Systemy wodociągowe, kanalizacja i ciepłownictwo

Miasto Lębork cechuje dobry stan sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz odpowiednia w stosunku do zasobu mieszkaniowego liczba przyłączy do tych sieci. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na przestrzeni ośmiu lat uległa znacznemu wydłużeniu, w 2019 wynosiła ponad 88 km.

Tabela 19. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	64,6	66,3	67,6	69,1	72,3	76,9	82,4	86,9	88,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Odsetek ludności korzystającej z wodociągów, kanalizacji i gazu utrzymywał się w ostatnich latach na względnie stałym poziomie, świadcząc o braku istotnych zmian w zapotrzebowaniu w sferze infrastruktury technicznej.

Tabela 20. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności Lęborka [%]

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
wodociąg	98,2	98,2	98,2	98,2	98,3	98,3	98,3	98,2	98,2
kanalizacja	93,5	93,6	93,7	93,8	93,9	94,0	94,1	94,0	94,1
gaz	92,3	93,5	93,4	92,9	92,8	92,3	92,2	91,5	92,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 21. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych [%]

	2015	2016	2017	2018	2019
wodociąg	89,2	88,7	88,4	87,3	90,9
kanalizacja	75,3	74,8	74,2	73,3	76,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizie poddano odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury technicznej do ogółu budynków mieszkalnych w Lęborku oraz innych jednostek poddanych analizie porównawczej. Wskaźniki odnotowane w Lęborku w zakresie przyłączy infrastruktury technicznej są wyższe zarówno od wskaźników powiatowych, jak i wojewódzkich.

Tabela 22. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej w % ogółu budynków mieszkalnych w 2019 roku - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [%]

	Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej [%]	
	Wodociąg	Kanalizacja
Lębork	90,9	76,1
Województwo pomorskie	90,7	66,8
Powiat Lęborski	87,6	56,5
Chojnice	100	98,6
Kwidzyn	98,0	95,1
Malbork	91,3	90,6
Wejherowo	98,5	98,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Podmiotem odpowiedzialnym za sieć ciepłowniczą na terenie miasta jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Lęborku. Na przestrzeni lat 2017-2020 odnotowano wzrostową tendencję nowoczesnej sieci ciepłowniczej preizolowanej oraz malejącą tradycyjnej sieci kanałowej, co znacznie obniża straty ciepła związane z przesyłem. Zwiększa się także liczba węzłów ciepłych indywidualnych, a likwidowane są węzły grupowe, celem dostosowania parametrów do potrzeb danego odbiorcy.

Przedsiębiorstwo jest w trakcie realizacji zadania, które polegać będzie na wymianie kotła węglowego na kocioł biomasowy na zrębkę drzewną o mocy 5,1 MW. Na przestrzeni analizowanych lat modernizowano oraz zwiększano zasoby w zakresie sieci ciepłych i wymiennikowni, co przedstawione zostało w poniższej tabeli (wraz z planem na rok 2021).

Tabela 23. Inwestycje i remonty w zakresie sieci ciepłowniczej (2017-2021) [mb, szt.]

Rodzaj trasy/długość (mb)	2017	2018	2019	2020	2021 (plan)
preizolowana	23 553	24 755	26 376	27 287	28 800
kanałowa	6 103	5 190	4 734	4 734	3 300
ŁĄCZNIE	29 656	29 945	31 110	32 021	32 100
Węzły ciepłownicze (szt.)					
indywidualne	362	374	392	403	415
grupowe	17	16	15	15	15
ŁĄCZNIE	379	390	407	418	430

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Lęborku oraz Urzędu Miejskiego w Lęborku

W 2018 roku przedsiębiorstwo wyprodukowało 130 198 GJ ciepła, zaś w roku 2019 wartość ta wzrosła do 139 749 GJ.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Miejscem zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miasto Lębork zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, jest Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK)⁸. Właściciele nieruchomości w celu pozbycia się odpadów mają również do wyboru dwa punkty:

- „Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych PSZOK” przy ul. Żeromskiego 6B w Lęborku,
- „Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych PSZOK” prowadzony przez Zakład Zagospodarowania Odpadów „Czysta Błękitna Kraina” Sp. z o.o. w Czarnówku.

⁸ Portal Eko Lębork

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Lębork odbierane są następujące rodzaje odpadów⁹:

- zmieszane odpady komunalne,
- zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe),
- papier,
- szkło,
- odpady ulegające biodegradacji (w tym naturalne choinki).

Źródłem finansowania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Miasto Lębork są opłaty wnoszone przez mieszkańców miasta oraz właścicieli nieruchomości niezamieszkałych.

W 2019 roku koszty administracyjne systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 348 525,77 zł¹⁰.

Tabela 24. Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych na terenie Gminy Miasto Lębork [tony]

Rodzaj odpadów	2019 [tony]
Papier i tektura	153,34
Szkło	450,15
Tworzywa sztuczne	227,39
Wielkogabarytowe	406,94
Zmieszane odpady opakowaniowe	1258,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

⁹ Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019 rok

¹⁰ Ibidem.

Oferta przewozowa lęborskiej komunikacji miejskiej

W 2019 roku na sieć komunikacyjną lęborskiej komunikacji miejskiej składało się osiem dziennych linii autobusowych, oznaczonych numerami: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 20.

Ze względu na liczbę obsługiwanych jednostek administracyjnych, linie ZKM w Lęborku Sp. z o.o. można podzielić na dwie grupy, obejmujące odpowiednio:

- linie miejskie (5, 6, 7 i 20) – o trasach w całości zawierających się w granicach administracyjnych Lęborka,
- linie podmiejskie (1, 2, 3 i 4) – o trasach łączących Lębork z okolicznymi miejscowościami, położonymi w gminie Nowa Wieś Lęborska.

Kryterium zakresu kursowania pozwoliło z kolei na wyodrębnienie dwóch kategorii linii:

- całotygodniowych: 2, 4, 5, 6 i 20,
- funkcjonujących tylko w dni powszednie od poniedziałku do piątku oraz w soboty: 1 i 3,
- funkcjonujących tylko w niedziele: 7.

W zestawieniu tabelarycznym zaprezentowanym poniżej zawarto wykaz miejscowości obsługiwanych liniami ZKM w Lęborku Sp. z o.o., wraz z liczbą mieszkańców oraz oznaczeniami linii i liczbą połączeń w skali doby (wg stanu na dzień 31 października 2019 r.).

Tabela 25. Miejscowości obsługiwane liniami lęborskiej komunikacji miejskiej – stan na 31 października 2019 r.

Kierunek	Miejscowość	Gmina	Liczba mieszka ńców	Linia	Dzienna liczba par kursów do i z danej miejscowości		
					dni powsze- dnie	soboty	niedziele
-	Miasto Lębork		33 407	wszystkie	nie dot.	nie dot.	nie dot.
Północny Północno- zachodni	Chocielewko	Nowa Wieś Lęborska	620	3	5	1	-
	Czarnówko		299	3	7	2	-
	Nowa Wieś Lęborska		2 627	2	26	13	9
				3	7	2	-
				Razem	33	15	9
	Kębłowo Nowowiejskie		497	2	9	3	-
Redkowice	276	3	7	2	-		

Kierunek	Miejscowość	Gmina	Liczba mieszka ńców	Linia	Dzienna liczba par kursów do i z danej miejscowości		
					dni powsze- dnie	soboty	niedziele
Wschodni	Lubowidz	Nowa Wieś Lęborska	578	4	20	11	9
	Mosty		1 722	1	5	5	-
				4	20	11	9
				Razem	25	16	9
Razem			40 026	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych demograficznych uzyskanych w Urzędzie Miejskim w Lęborku oraz w Urzędzie Gminy Nowa Wieś Lęborska.

Sieć linii lęborskiej komunikacji miejskiej obsługiwała obszar zamieszkały przez 40 026 osób. Oprócz liczącego 33 407¹¹ mieszkańców Lęborka, obsługiwanym było także siedem miejscowości ościennych, zamieszkałych przez 6 619 osób - poza obszarem miasta Lębork zamieszkiwało 19,8% mieszkańców całego obszaru obsługiwanego liniami lęborskiej komunikacji miejskiej. Wszystkie obsługiwane miejscowości ościenne położone były w Gminie Nowa Wieś Lęborska, wchodzącej wraz z miastem Lęborkiem w skład powiatu lęborskiego.

¹¹ Dane Urzędu Miejskiego w Lęborku.

Opieka i edukacja

Zadania z zakresu oświaty na terenie miasta realizowane są przez szereg placówek edukacyjnych i wychowawczych, wśród których znajdują się żłobki, przedszkola i punkty przedszkolne, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe oraz filia Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu odpowiadając na potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Uwagę zwrócić należy na potrzebę dążenia do zapewnienia właściwej liczby miejsc wychowania przedszkolnego, odzwierciedlając wysokie zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi, obserwowane w skali województwa.

W 2018 roku wysokość miesięcznego kosztu poniesionego na 1 ucznia szkoły podstawowej publicznej, dla której organem prowadzącym jest gmina Miasto Lębork, wyniosła 771,97 zł, natomiast w roku 2019 – 854,33 zł.

W przypadku przedszkoli publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Lębork w 2018 roku wysokość miesięcznego kosztu poniesionego na 1 ucznia wynosi 693,70 zł, natomiast w roku 2019 – 752,30 zł.

Gmina Miasto Lębork w roku 2018 dopłaciła z własnego budżetu 16 035 638,79 zł, co stanowiło 33,7% łącznych wydatków na oświatę. Natomiast w 2019 roku wydatki miasta poniesione na szkoły i przedszkola wyniosły 17 509 461,98 zł, co stanowi 34,6 % łącznych wydatków z budżetu gminy poniesionych na realizację zadań oświatowych.

W roku szkolnym 2018/2019 w samorządowych placówkach oświatowych zatrudnienie znalazło 387 nauczycieli, stanowiąc taką samą wartość względem roku poprzedniego. W administracji i obsłudze w placówkach pracowało łącznie 196 osób.

Tabela 26. Edukacja w Gminie Miasto Lębork [liczba]

Rok szkolny	2014/2015 (stan na 30.09.2014r.)	2015/2016 (stan na 30.09.2015r.)	2016/2017 (stan na 30.09.2016r.)	2017/2018 (stan na 30.09.2017r.)	2018/2019 (stan na 30.09.2018r.)	2019/2020 (stan na 30.09.2019r.)
Wychowanie przedszkolne, w tym oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Lębork oraz Powiat Lęborski*						
Liczba placówek ogółem	10	9	9	9	9	9
Liczba oddziałów	46	40	43	44	47	45
Liczba dostępnych miejsc	1 143	1 014	1 086	1 117	1 147	1 122
Liczba dzieci	1 143	1 014	1 086	1 117	1 147	1 122
Szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Lębork oraz Powiat Lęborski*						
Liczba szkół ogółem	5	5	5	7	7	7
Oddziały w szkołach	95	105	97	140	142	132
Liczba uczniów	2 310	2 423	2 212	3 252	3 293	3 031
Szkolnictwo gimnazjalne (do 2018 roku), dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Lębork oraz Powiat Lęborski*						
Liczba szkół ogółem	4	4	4	0	0	0
Oddziały w szkołach	44	44	46	0	0	0
Liczba uczniów	1 052	1 054	1 054	0	0	0
Szkolnictwo ponadpodstawowe , dla których organem prowadzącym jest Powiat Lęborski*						
Liczba zespołów szkół ogółem	6	6	6	6	6	6
Liczba szkół dla młodzieży	10	10	10	10	10	10
Liczba szkół dla dorosłych	4	4	4	4	4	4
Oddziały w szkołach dla młodzieży	97	95	90	88	86	105

Oddziały w szkołach dla dorosłych	3	3	3	3	3	3
Liczba uczniów	2 665	2 609	2 537	2 504	2 446	3 129
Liczba słuchaczy	96	109	102	86	71	75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

* Dane dotyczą Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lęborku (przedszkola, szkoły podstawowej, gimnazjum zlikwidowanego z dniem 31 sierpnia 2019 roku w wyniku reformy systemu oświaty z 2017 r., Szkoły Przysposabiającej do Pracy oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej).

Pomoc społeczna

W zakresie pomocy społecznej Miasto Lębork realizuje szereg własnych zadań, wśród których wymienić należy przede wszystkim świadczenie pomocy w szczególności jako:

- Zasiłki stałe i okresowe,
- Schronienie,
- Posiłki,
- Usługi opiekuńcze,
- Zasiłki celowe i okresowe,
- Sprawianie pogrzebu.

Organem realizującym zadania w tej sferze jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku, zlokalizowany przy ulicy Kardynała S. Wyszyńskiego 3. W zakresie świadczenia usług opiekuńczych MOPS realizował zadania poprzez podwykonawcę będącego prywatnym przedsiębiorstwem. W 2019 roku wykonano usługi opiekuńcze w wymiarze 118 230,50 godzin (stanowiąc wzrost względem 95 045,85 godzin w roku 2018), obejmując łącznie 246 osób.

W 2019 roku z pomocy społecznej, łącznie z pracą socjalną, skorzystało 1344 rodzin, w których było 2251 osób. Najczęstszym powodem przyznania form pomocy były ubóstwo (885 rodzin) oraz niepełnosprawność (852 rodziny), jak również długotrwała i ciężka choroba (777 rodzin).

Wśród innych form pomocy realizowanych przez MOPS w Lęborku wymienić należy w szczególności:

- Dodatki mieszkaniowe (w 2019 roku wypłacono 652 381 zł w ramach dodatków mieszkaniowych),
- Dodatki energetyczne (w 2019 roku przyjęto 619 wniosków, wypłacono 42 082 zł);
- Świadczenia rodzinne (w 2019 roku wypłacono 16 354 538 zł w ramach świadczeń rodzinnych),
- Fundusz alimentacyjny (w 2019 roku wypłacono średniomiesięcznie 395 świadczeń, z funduszu alimentacyjnego korzystały zaś łącznie 463 osoby),
- Świadczenia wychowawcze 500+ (w roku 2019 przyznano świadczenie dla 6289 dzieci),
- Stypendia szkolne (w 2019 roku wydatki na wypłatę świadczeń dla uczniów wyniosły 212 692,25 zł, wsparciem objęto 130 rodzin - 239 dzieci),
- Świadczenia „dobry start” 300+ (w 2019 roku pozytywnie rozpatrzono 2875 wniosków, wypłacając świadczenia dla 3998 uczniów z 2816 rodzin na kwotę 1 200 750 zł).

Na terenie miasta w ramach struktury MOPS funkcjonują również inne podmioty, takie jak Dzienny Dom Pomocy (Lębork ul. Łokietka 13), Noclegownia (Lębork ul. Łokietka 13) oraz Schronisko dla osób Bezdomnych (ul. Łokietka 13). W Lęborku usługi świadczą również Środowiskowy Dom Samopomocy „Lwiątko” (Lębork ul. Kossaka 84), Dom Seniora „Magnolia” (ul. Poznańska 5), placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „Zakątek” (Nowa Wieś Lęborska ul. Ogrodowa 8C) oraz placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego i placówki typu interwencyjnego o nazwie Dom dla Dzieci „Siedlisko” (Nowa Wieś Lęborska ul. Ogrodowa 8D), Dom Pomocy Społecznej nr 1 (Lębork ul. Stryjewskiego 23) i Dom Pomocy Społecznej nr 2 (Lębork ul. Wojska Polskiego 43). W listopadzie 2019 roku został uruchomiony Klub Osiedlowy BAZA mieszczący się przy ul. Łokietka 5, w ramach projektu *„Ożywiony Lębork NOWY ŚWIAT – usługi społeczne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji”* współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO WP na lata 2014-2020. W nowoczesnym budynku, zmodernizowanym dzięki wsparciu UE, prowadzone są działania na rzecz mieszkańców rewitalizowanego obszaru. Do dyspozycji adresatów wsparcia udostępnione jest kilka sal

z wyposażeniem, rozbudowane zaplecze kuchenne, duży taras i teren przed budynkiem. W Klubie Osiedlowym BAZA oferowane są m.in. różnego rodzaju aktywności dla seniorów, zajęcia rozwijające zainteresowania dla dzieci oraz specjalistyczne poradnictwo, m.in. psychologa. Klimatyzowany i monitorowany obiekt posiada windę i jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Placówka Wsparcia Dziennego prowadzona przez *Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych przy SOSW w Lęborku OTWARTE DRZWI* funkcjonuje w ramach projektu OŻYWONY LĘBORK- NOWY ŚWIAT – usługi społeczne dla mieszkańców obszaru rewitalizacji współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO WP na lata 2014-2020. Liderem projektu jest Miasto Lębork. Placówka oferuje wsparcie o charakterze opiekuńczo – specjalistycznym dla dzieci i młodzieży z obszaru miasta Lęborka, objętego rewitalizacją.

Zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej w mieście realizowane są nieodpłatne porady prawne, z których skorzystać mogą mieszkańcy.

W 2019 roku 1344 gospodarstw domowych skorzystało z pomocy społecznej – choć liczba ta nieznacznie malała na przestrzeni lat, wciąż wskazuje ona na niemalejące zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi, świadcząc tym samym o konieczności kontynuacji realizacji działań na podobnym poziomie.

Tabela 27. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	1 627	1481	1 535	1 419	1 356	1344

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Lęborku.

Tabela 28. Pomoc społeczna [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mieszkańcy placówek stacjonarnej pomocy społecznej	169	176	194	188	214	199
Mieszkańcy - przewlekłe psychicznie chorzy	25	23	23	23	23	23
Mieszkańcy - osoby bezdomne	20	26	47	39	66	54
Mieszkańcy - osoby w podeszłym wieku	30	30	30	30	31	28
Mieszkańcy - przewlekłe somatycznie chorzy	94	97	94	96	94	94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Służba zdrowia

Zadania w zakresie ochrony zdrowia realizowane są w Lęborku w szeregu instytucji. Ponieważ Lębork jest miastem powiatowym, główne jednostki świadczące usługi w tym zakresie znajdują się właśnie tutaj.

Podmioty zlokalizowane w Lęborku zawarto w poniższym zestawieniu.

Tabela 29. Placówki służby zdrowia

Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Węgrzynowicza 13
Gabinety specjalistyczne (w ramach NFZ), ul. Armii Krajowej 32
Zespół gabinetów lekarzy rodzinnych oraz gab. specjalistycznych, ul. Al. Wolności 40A (Stary Browar)
Specjalistyczna Przychodnia Lekarska MAR-VITA, ul. Żeromskiego 9-10
Centrum Medyczne "Legionów", ul. Legionów Polskich 18
Przychodnia Stamed, ul. Dworcowa 6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Lęborku

Jak wynika z danych statystycznych, liczba poradni w Lęborku wzrastała na przestrzeni lat. Zdaniem mieszkańców miasta, pomimo wzrostu liczby placówek, niewystarczający jest jednak zakres oferowanych usług - wskazywano na niedostateczną liczbę lekarzy specjalistów oraz konieczność długiego oczekiwania na wizytę, przy czym odzwierciedla to sytuację obserwowaną w skali kraju.

Tabela 30. Liczba przychodni i aptek w Lęborku [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przychodnie ogółem	25	26	30	30	30	30
Liczba aptek	11	11	10	9	8	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Bezpieczeństwo

Za bezpieczeństwo w mieście odpowiadają następujące instytucje:

- Komenda Powiatowa Policji w Lęborku,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Lęborku,
- Straż Miejska w Lęborku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lęborku,
- Pogotowie Ratunkowe w Lęborku,
- Ochotnicza Służba Ratownicza (stowarzyszenie, którego podstawowym celem jest ratownictwo, ochrona przeciwpożarowa, bezpieczeństwo na drogach. Stowarzyszenie prowadzi również działalność w zakresie promocji zdrowia, pomocy społecznej, sportu, oświaty, ochrony środowiska).

Według danych zawartych w powiatowej strategii rozwoju, najczęściej występujące przestępstwa na terenie powiatu lęborskiego to:

- kradzieże,
- kradzieże z włamaniem,
- uszkodzenie mienia.

Tabela 31. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie powiatu łębskiego w 2019 roku [liczba]

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	Liczba
Ogółem	1261
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji - drogowe	164
przeciwko życiu i zdrowiu	25
przeciwko mieniu	615
przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności razem	64
przeciwko rodzinie i opiece	129
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji razem	179

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Innymi istotnymi zagrożeniami porządku i bezpieczeństwa publicznego są: przestępczość nieletnich, zwłaszcza: handel narkotykami (dealerzy), stosowanie przemocy i wymuszeń, bójki i pobicia, wandalizm, pijaństwo, narkomania i alkoholizm, rozboje i wymuszenia rozbójnicze, przestępstwa w ruchu drogowym.

Kultura

Miasto Lębork posiada rozbudowaną i prężnie rozwijającą się sferę aktywności kulturalnej. Na terenie miasta zlokalizowanych jest szereg placówek prowadzących działalność kulturalną.

Tabela 32. Placówki kulturalne¹²

Lęborskie Centrum Kultury „Fregata”	Lęborskie Centrum Kultury „Fregata” istnieje od grudnia 2007 roku. Działa w budynku po starym kinie Fregata, który po remontach zamienił się w nowoczesną salę kinowo - widowiskową. LCK "Fregata" organizuje wydarzenia kulturalne dla mieszkańców Lęborka oraz włącza się w szereg inicjatyw na terenie miasta. Jest ostoją dla artystów - amatorów z terenu Lęborka. W budynku LCK "Fregata" przy ulicy Gdańskiej funkcjonuje kino, organizowane są koncerty i spektakle. Od 2014 roku w zmodernizowanym budynku dworca PKP przy ul. Dworcowej 8a działa "Stacja Kultura". Odbывают się tutaj próby i występy zespołów, organizowane są wystawy. W „Stacji Kultura” działa także m.in. punkt informacji turystycznej prowadzony przez LOT "Ziemia Lęborska - Łeba". Od 2019 roku przy ul. Gdańskiej istnieje „Zakątek Kultura”, przebudowany teren przylegający do budynku kina na którym można organizować różne plenerowe przedsięwzięcia kulturalne .
Miejska Biblioteka Publiczna	Biblioteka dysponuje bogatym księgozbiorem liczącym ponad 99 000 woluminów książek, ponad 8 000 jednostek zbiorów audiowizualnych, elektronicznych i gier planszowych, ponad 60 tytułów aktualnych czasopism oraz wydawnictwa multimedialne i książki mówione na CD-romach. Placówka oferuje: • literaturę beletrystyczną, naukową i popularnonaukową, • czasopisma bieżące o różnorodnej tematyce, • zbiory regionalne dotyczące Lęborka i ziemi lęborskiej, • gry planszowe, • dostęp do Internetu, wydruki komputerowe, skanowanie, • komputerowe programy multimedialne o charakterze edukacyjnym i rozrywkowym • informację biblioteczną, bibliograficzną, faktograficzną z różnych dziedzin wiedzy, • lekcje biblioteczne, • różne formy zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych, • zamawianie książek z innych bibliotek w Polsce,

¹² Informacje Urzędu Miasta w Lęborku - <https://www.lebork.pl/dla-mieszkanca/kultura/placowki-kulturalne/leborskie-centrum-kultury/> [Dostęp: 30.05.2020].

	• kącik malucha z zabawkami. W ramach Miejskiej Biblioteki Publicznej funkcjonują: • Wypożyczalnia dla dorosłych, • Wypożyczalnia dla dzieci i młodzieży, • Czytelnia Naukowa, • Klub w części piwnicznej, • Sala do zajęć i warsztatów z dziećmi, • Filia nr 1 przy ul. T. Kościuszki 14 w Lęborku. MBP jest inicjatorem i organizatorem wielu imprez, spotkań i warsztatów skierowanych do różnych grup wiekowych. Od 01.07.2018r. biblioteka administruje budynkiem przy Alei Wolności 73, zakupionym przez Gminę z przeznaczeniem na bibliotekę. Uchwałą Rady Miejskiej 1.02.2019r. budynek został przekazany MBP na własność.
Punkty biblioteczne	• Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Kossaka 84, • Przedszkole Nr 1, ul. Czołgistów 37, • Przedszkole Nr 2, ul. Emilii Plater 12, • Przedszkole Nr 5, ul. Wyspiańskiego 5, • Przedszkole Nr 6, ul. Kard. Wyszyńskiego 7, • Przedszkole Nr 9, ul. Mireckiego 9, • Przedszkole „Tęczowa Kraina”, ul. Tczewska 7a, • Szkoła Podstawowa w Szczecurzy, • Dom Seniora „Magnolia”, ul. Poznańska 5, • Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Lęborku.
Muzeum w Lęborku	Muzeum w Lęborku zlokalizowane jest w ścisłym, historycznym centrum miasta i mieści się w kamienicy z ok. 1913 roku. Początki gromadzenia zbiorów sięgają XIX w. W Muzeum prezentowana jest bogata kolekcja zabytków archeologicznych, ale również historycznych czy etnograficznych. W galerii „Strome Schody” będącej integralną częścią muzeum organizowane są wystawy czasowe z zakresu archeologii, historii, etnografii i sztuki. Od 2010 roku w zrewitalizowanych basztach nr 24 oraz 27 muzeum prezentuje wystawy stałe z zakresu historii uzbrojenia z przełomu XIV/ XV wieku, jak również z zakresu kultury kaszubskiej i medycyny ludowej. Od 2020 roku muzeum podlega również zrewitalizowany obiekt Wieży Ciśnień, gdzie trwa adaptacja budynku pod nowoczesne ekspozycje archeologiczne według najnowszych standardów aranżacyjnych wzbogaconych o nowoczesne technologie. Oprócz wystaw muzealnych w Wieży Ciśnień znajduje się również punkt widokowy na panoramę Lęborka i okolic. Muzeum jest organizatorem wielu przedsięwzięć kulturalnych, w tym: warsztatów zanikających rzemiosł, lekcji muzealnych, wystaw czasowych o zróżnicowanej tematyce, międzynarodowej Nocy

Muzeów. Muzeum jest inicjatorem edukacji z zakresu archeologii, historii czy etnografii, realizując zajęcia prelekcyjne dla wszystkich grup wiekowych. Organizuje także sympozja i konferencje naukowe. Jest pomysłodawcą i realizatorem projektów edukacyjnych prowadzonych na terenie placówki i poza nią. Muzeum prowadzi szeroką działalność badawczo-naukową popartą współpracą z wieloma ośrodkami badawczymi z kraju i zagranicy. Opracowuje oraz wydaje publikacje naukowe i popularnonaukowe z zakresu archeologii, historii czy etnografii. Jest ośrodkiem prowadzącym wieloletnie badania wykopaliskowe na terenie powiatu lęborskiego oraz poza nim, promując dziedzictwo kulturowe Ziemi Lęborskiej w Polsce i za granicą. Muzeum realizuje projekty unijne i krajowe w tym: ministerialne oraz lokalne, mające na celu nie tylko propagowanie dziedzictwa kulturowego regionu, ale również promocję zbiorów, realizację nowatorskich form aranżacyjnych, czy przyciągnięcie większej liczby zwiedzających. Muzeum w Lęborku posiada również bibliotekę z ponad 6000 woluminami z zakresu archeologii, historii, etnografii czy sztuki. W Muzeum w Lęborku znajduje się również Cepelia - sklep z promujący rękodzieła lokalnych artystów, sprzedający souveniry propagujące atrakcje turystyczne Lęborka i Ziemi Lęborskiej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Lęborku

Pozostałe instytucje kultury:

- Młodzieżowy Dom Kultury,
- Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka Filia Nr 3 w Lęborku.

W Lęborku funkcjonuje również Szkoła Muzyczna I Stopnia imienia Mieczysława Michalskiego, Powiatowe Ognisko Artystyczne, działa też kilka zespołów muzycznych.

Każdego roku w mieście organizowane są liczne wydarzenia kulturalne i imprezy masowe, cieszące się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców miasta ale również turystów i mieszkańców pozostałych gmin powiatu.

Najważniejszymi wydarzeniami, wpływającymi tym samym na promocję miasta, są:

- Lęborskie Dni Jakubowe,
- Pożegnanie Lata,
- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Dzień Dziecka,
- Akcje, m.in. Motoserce,

- Ogólnopolski Konkurs Literacki im. M. Stryjewskiego,
- Noc Muzeów.

Jak wskazano w tabeli powyżej, na terenie miasta działają Miejska Biblioteka Publiczna oraz punkty biblioteczne. Każdego roku placówki poszerzają swe zbiory elektroniczne oraz aktualizują posiadane księgozbiory. Uwagę należy zwrócić na fakt, iż od 2014 roku rokrocznie malała liczba czytelników oraz wypożyczonych książek, lecz w roku 2019 odnotowano bardzo wysoki wzrost liczby osób korzystających z biblioteki oraz wypożyczających księgozbiory. Wskaźniki dotyczące czytelnictwa w Lęborku zawarto w tabeli poniżej.

Tabela 33. Czytelnictwo w Lęborku – wskaźniki [liczba]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Księgozbiór	93 133	96 688	99 579	99 630	100 404	99 125
Zbiory elektroniczne zinwentaryzowane	126	76	77	118	119	Brak danych
Czytelnicy w ciągu roku	9 262	8 537	7 637	7 446	7 327	8 113
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	127 581	112 500	109 526	101 348	97 422	102 373

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Sport i turystyka

Infrastruktura oraz środowisko naturalne miasta sprzyjają podejmowaniu aktywnego wypoczynku i rekreacji. W Lęborku znajdują się liczne kluby sportowe oraz placówki oferujące możliwość podjęcia aktywności sportowej.

W Lęborku siedzibę swą mają kluby sportowe, których liczba w 2020 roku wynosiła 24.

Głównym ośrodkiem sportu w mieście jest Centrum Sportu i Rekreacji, w swojej strukturze zarządzające również pływalnią miejską, miejską halą sportową, stadionem miejskim oraz kompleksem rekreacyjnym, w skład którego wchodzi skate park, korty tenisowe, przystań kajakowa, ogródek jordanowski, boisko do plażowej piłki siatkowej.

Istotną cechą miasta są bogate walory środowiska przyrodniczego i krajobrazowe, stanowiąc dobre warunki dla turystyki wodnej, rowerowej oraz pieszej. Turyści odwiedzający Lębork

mogą skorzystać z całorocznych obiektów noclegowych, oferujących łącznie ok 100 miejsc noclegowych.

Tabela 34. Miejsca noclegowe w Lęborku [liczba]

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
miejsca noclegowe ogółem	135	128	128	128	128	128	128	128	129
miejsca noclegowe całoroczne	135	128	128	128	98	98	98	98	98

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Najważniejsze zabytki i atrakcje turystyczne miasta zawarto w poniższej tabeli¹³.

Ratusz miejski	Wybudowany w 1900 r. w stylu neogotyckim z cegły licówki, zastąpił rozebrany w 1874 r. stojący na dzisiejszym Placu Pokoju. Nad całością góruje wieża z okazałym, czworobocznym hełmem, zakończonym ażurową latarnią z iglicą. Reprezentacyjnym pomieszczeniem jest tzw. Sala Rajców nakryta drewnianym belkowanym stropem, której okna zdobią piękne witraże z wizerunkami herbów miejscowej szlachty, która je ufundowała. Witraże znajdują się także w klatce schodowej ratusza. Budynek także współcześnie jest siedzibą władz samorządowych miasta. Od frontu (na bocznej ścianie, przy wejściu) umieszczona została kopia prętu chełmińskiego, dawnej jednostki miary długości ok. 4,32 m stosowanej w średniowieczu.
Kamienice przy ulicy Staromiejskiej	Główna uliczka lęborskiej starówki stanowiąca centralny deptak miasta. Zachowały się eklektyczne i secesyjne kamienice mieszczańskie z przełomu XIX i XX wieku. Stara zabudowa została uzupełniona współczesnymi kamieniczkami stylistycznie współgrającymi z jej zabytkową częścią. Granitowy bruk, stylowe latarnie, ławeczki oraz kawiarniane ogródki sprawiają, że jest to ulubione miejsce spędzania wolnego czasu przez mieszkańców i turystów.
Kościół św. Jakuba Apostoła	Jeden z najstarszych i najcenniejszych zabytków Lęborka. Za okres powstania kościoła przyjmuje się przełom XIV i XV wieku. Jest to orientowana świątynia gotycka zbudowana z cegły o wątku gotyckim,

¹³ Informacje pochodzą z folderu miasta, dostępnego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Lęborku.

	na planie prostokąta z wyodrębnionym od strony wschodniej prezbiterium. Od zachodu znajduje się kwadratowa wieża z głównym wejściem ozdobionym ostrołukowym portalem. Ściany boczne wsparte przyporami posiadają duże ostrołukowe okna. Wnętrze podzielone jest filarami na trzy nawy, nakryte sklepieniem gwiaździstym. Wewnątrz barokowy ołtarz, rokokowa ambona i cenne tabernakulum z rzeźbami z kości słoniowej. W zakrystii zachowało się unikatowe sklepienie, tzw. kryształowe. W zrewitalizowanej i przebudowanej wieży powstał punkt widokowy oraz miejsca wystawowe. Opiekę nad świątynią sprawują franciszkanie. W 2010 r. kościół został podniesiony do rangi Sanktuarium - znajdują się w nim relikwie św. Jakuba Apostoła.
Młyn i tzw. Dom Młynarza oraz spichlerz solny	W obrębie dawnego przedzamcza znajduje się młyn z XIV-XV w. oraz nieco młodszy spichlerz solny, pochodzący z XVI w., obecnie siedziba Kościoła Zielonoświątkowego.
Kościół NMP Królowej Polski	Zbudowany w stylu neogotyckim, z 1870 roku, dawniej ewangelicki. W zrewitalizowanej i przebudowanej wieży powstał punkt widokowy i salki wystawowe.
Średniowieczne miejskie mury obronne	Ich wznoszenie rozpoczęto w 1341 roku, a zakończono w latach 60-tych XIV w. Ich całkowita długość wynosiła 1220 metrów. Fortyfikacje posiadały 32 baszty i półbaszty, w tym baszty narożne i dwie bramy: Gdańską i Słupską. Mur obronny miał wysokość od 6 do 10 m. Mury zbudowane są z cegły o wątku polskim i wendyjskim. Niektóre fragmenty w partiach przyziemnych wzniesiono z granitowych otoczaków. Od 2010 r., dzięki unijnemu dofinansowaniu, lęborskie obwarowania miejskie wraz z trzema basztami oraz uliczkami przyległymi do murów zostały zrewitalizowane, dzięki czemu ich atrakcyjność turystyczna bardzo wzrosła.
Baszta Bluszczowa	Niezwykle cennym, bo zachowanym w pierwotnym stylu zabytkiem miasta jest baszta narożna zwana Basztą Bluszczową, będąca integralną częścią miejskich murów obronnych. Zbudowana została w czasie wznoszenia miejskich fortyfikacji. Niegdyś porastał ją gęsty bluszcz, który podczas ostrej zimy 1855 roku wymarzał. Odtąd pozostała tylko nazwa. Konstrukcja tej baszty odbiega od pozostałych lęborskich baszt. U swej podstawy baszta jest czworoboczna. Od drugiej kondygnacji jej kształt zmienia się na ośmioboczny. Przykryta

	jest spiczastym dachem krytym dachówką.
Zamek Krzyżacki	Do najstarszych zabytków Lęborka należy również zamek krzyżacki wzniesiony w południowo-wschodnim narożniku miasta lokacyjnego. Zamek istniał już w 1363 roku i był siedzibą Dytrycha von Loupheima, pierwszego krzyżackiego wójta Lęborka. Zamek był wielokrotnie przebudowywany w czasach późniejszych, co zniekształciło jego pierwotny wygląd. Charakterystycznymi elementami są gotyckie schodkowe szczyty i wbudowana w 1575 roku w północną część zamku kwadratowa klatka schodowa w kształcie wieży. Dziś zamek jest siedzibą sądu. Na dziedzińcu zamkowym, z inicjatywy miłośników lokalnej historii, stanęły kopie dybów oraz pręgierza, które stanowią ciekawe dopełnienie średniowiecznej scenerii.
Wieża Ciśnień	Wybudowana na wzgórzu, w parku im. Bolesława Chrobrego w 1912 roku, jako wodociągowa wieża ciśnień dla miasta. Po rewitalizacji budynek mieści sale wystawowe oraz platformę widokową.
Pomorska Droga św. Jakuba	Lębork leży na trasie Pomorskiej Drogi św. Jakuba Ap., która jest częścią szerszej sieci europejskiej prowadzącej do Santiago de Compostela w Hiszpanii i grobu św. Jakuba Starszego. Europejską Drogę św. Jakuba wędrowcy przemierzają od średniowiecza. Reaktywacja jej nadbałtyckiej części i włączenie do europejskiego szlaku ma zachęcić turystów i mieszkańców, w tym osoby starsze, niepełnosprawne oraz rodziny z dziećmi do tej aktywnej i niedrogiej formy turystyki, poznania naszego regionu i jego kultury. Ideą przyświecającą rewitalizacji Pomorskiej Drogi św. Jakuba jest połączenie trzech funkcji: kulturowej, pielgrzymkowej i turystycznej.
Muzeum w Lęborku	Muzeum w Lęborku zajmuje trzykondygnacyjną kamienicę mieszczańską z 1913 roku znajdującą się przy ul. Młynarskiej 14-15. We wnętrzach kamienicy do dziś zachowały się przedwojenne dekoracje stiukowe ukazujące trendy jakie panowały w budownictwie na przełomie XIX i XX wieku. Do 1945 roku wspomniana kamienica była własnością rodziny Nipkow, właścicieli i przedsiębiorców w okresie międzywojennym związanych m.in. z browarnictwem i handlem. W muzeum eksponowane są bogate zbiory z zakresu archeologii, historii, etnografii, numizmatyki czy sztuki. Ekspozycje muzealne prezentowane są w budynkach Baszt 24 oraz 27 należących do systemu średniowiecznych obwarowań miejskich, jak również w Wieży Ciśnień.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Lęborku

Główne wnioski z badania

- Istotną cechą miasta jest jego położenie – miasto stanowi stolicę powiatu i główne centrum administracyjne powiatu lęborskiego, znajduje się ono na szlaku komunikacyjnym Szczecin-Gdańsk, w pobliżu większych ośrodków miejskich. Miasto cechuje się niemal centralnym położeniem w powiecie, sprzyjającym dostępności do usług rangi powiatowej oraz do miejsc pracy o dużej koncentracji. Lębork stanowi również istotny węzeł komunikacyjny transportu drogowego oraz kolejowego.
- Istotną cechą miasta są bogate walory środowiska przyrodniczego i krajobrazowe - Lębork zlokalizowany jest w pradolinie Łeby - Redy, od południa graniczącej ze wzgórzami Pojezierza Kaszubskiego należącego do Pojezierza Wschodniopomorskiego, a od północy z Wysoczyzną Żarnowiecką wchodzącą w skład Pobrzeża Koszalińskiego.
- W Lęborku podejmowane są liczne działania mające na celu nie tylko ochronę środowiska naturalnego, lecz także poprawę jego stanu. Burmistrz Miasta realizuje kompleksowe działania na rzecz ochrony środowiska, zapewniając tym samym mieszkańcom stały i ułatwiony dostęp do informacji w tym zakresie.
- Dzięki podjętym licznym działaniom w zakresie prawidłowej segregacji odpadów, w tym doposażaniu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w pojemniki do selektywnej zbiórki, a także prowadzeniu edukacji ekologicznej wśród mieszkańców Miasta Lęborka gmina osiągnęła wysoki poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.
- W 2019 roku Lębork zamieszkiwany był przez 35 273 osoby. Poddając analizie dane demograficzne na przestrzeni lat zauważyć należy, iż populacja miasta cechuje się tendencją spadkową – rokrocznie maleje liczba mieszkańców miasta. Struktura płci wśród mieszkańców Lęborka jest względnie wyrównana – każdego roku nieznacznie większość stanowią kobiety, a w 2019 roku ich odsetek wyniósł 52% w porównaniu do odsetka mężczyzn, który wyniósł 48%.
- Populacja Lęborka jest społeczeństwem starzejącym się – na przestrzeni lat rokrocznie malała liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, rosła zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Ponadto, od 2014 roku liczba osób starszych każdego roku przekraczała liczbę osób młodych.
- Pomimo względnie negatywnej sytuacji w kontekście liczebności populacji miasta, uwagę

zwrócić należy na fakt, iż saldo migracji dla Lęborka w latach 2017 i 2018 osiągnęło wartość dodatnią, co wskazuje, iż więcej osób zameldowało się w mieście niż się z niego wyprowadziło. Odwrotny trend zaobserwowano jednakże w roku 2019, w związku z czym wskaźnik ten należy poddać monitoringowi w latach następnych.

- W 2019 roku liczba osób bezrobotnych była niemal dwukrotnie niższa niż liczba odnotowana w roku 2014, choć wskazać należy, iż stopa bezrobocia rokrocznie wzrasta od roku 2017.
- Miasto Lębork cechuje wysoka liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie miasta. Ponadto, liczba ta stale wzrastała na przestrzeni lat 2014-2019. Na terenie miasta najliczniej reprezentowany jest sektor pozostałych działalności, w tym głównie handlu detalicznego, lecz rozwiniętą branżą jest również przemysł i budownictwo.
- Miasto podejmuje aktywną współpracę z licznymi organizacjami pozarządowymi, które istnieją w Lęborku, świadczy to o wysokim poziomie aktywności społecznej mieszkańców miasta. Każdego roku na terenie miasta odbywają się konsultacje społeczne w zakresie działalności organizacji pozarządowych, współpraca regulowana również była w gminnych dokumentach.
- Miasto Lębork cechuje dobry stan sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz odpowiednia w stosunku do zasobu mieszkaniowego liczba przyłączy do tych sieci. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na przestrzeni ośmiu lat uległa znacznemu wydłużeniu.
- Na terenie miasta realizowane są projekty w zakresie budżetu obywatelskiego, cechującego się wysoką aktywnością społeczną mieszkańców miasta.
- Miasto Lębork posiada rozbudowaną i prężnie rozwijającą się sferę aktywności kulturalnej i sportowej. Każdego roku w mieście organizowane są liczne wydarzenia kulturalne i imprezy rekreacyjno-sportowe, cieszące się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców miasta, lecz również pozostałych gmin powiatu. Infrastruktura oraz środowisko naturalne miasta sprzyjają podejmowaniu aktywnego wypoczynku i rekreacji. W Lęborku znajdują się liczne kluby sportowe oraz placówki oferujące możliwość podjęcia aktywności sportowej.

Uwarunkowania rozwoju Łęborka w województwie pomorskim

Strategia Rozwoju Miasta Łęborka na lata 2021-2030 powiązana jest m.in. z celami wojewódzkiej oraz powiatowej strategii rozwoju, których cele strategiczne oraz operacyjne przedstawiono poniżej.

- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Dokument realizowany będzie poprzez trzy cele strategiczne oraz szereg celów operacyjnych:

- Cel strategiczny: Trwałe bezpieczeństwo.

Cele operacyjne:

- 1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe.
- 1.2 Bezpieczeństwo energetyczne.
- 1.3 Bezpieczeństwo zdrowotne.
- 1.4 Bezpieczeństwo cyfrowe.

- Cel strategiczny: Otwarta wspólnota regionalna.

Cele operacyjne:

- 2.1 Fundamenty edukacji.
- 2.2 Wrażliwość społeczna.
- 2.3 Kapitał społeczny.
- 2.4 Mobilność.

- Cel strategiczny: Odporna gospodarka.

Cele operacyjne:

- 3.1 Pozycja konkurencyjna.
- 3.2 Rynek pracy.
- 3.3 Oferta turystyczna i czasu wolnego.
- 3.4 Integracja z globalnym systemem transportowym.

○ Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego na lata 2021-2027

W dokumencie zidentyfikowanych został szereg celów strategicznych i operacyjnych:

- Cel strategiczny: Zrównoważony rozwój gospodarczy w oparciu o nowoczesną infrastrukturę publiczną.

Cele operacyjne:

- 1.1 Rozwijanie infrastruktury publicznej.
- 1.2 Wspieranie rozwoju gospodarczego i wzmacnianie rynku pracy.
- 1.3 Dbłość o mienie i dziedzictwo materialne powiatu lęborskiego.

- Cel strategiczny: Ochrona zasobów środowiska naturalnego na rzecz rozwijania potencjału turystycznego i poprawy jakości życia mieszkańców.

Cele operacyjne:

- 2.1 Poprawa stanu środowiska.
- 2.2 Rozwój potencjału turystycznego powiatu.
- 2.3 Tworzenie marki powiatu lęborskiego.

- Cel strategiczny: Wzmacnianie potencjału społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwijanie potencjału kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwój instytucjonalny.

Cele operacyjne:

- 3.1 wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego.
- 3.2 Zwiększanie dostępności do kultury.
- 3.3 Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa.
- 3.4 Podniesienie poziomu świadczenia usług poprzez rozwój instytucjonalny.

- Cel strategiczny: Poprawa jakości usług świadczonych wspólnie mieszkańców powiatu lęborskiego.

Cele operacyjne:

- 4.1 Aktywna polityka zdrowotna i senioralna.
- 4.2 Wzrost poziomu integracji społecznej.
- 4.3 Rozwijanie funkcji oświatowych i wychowawczych.
- 4.4 Ograniczenie zjawiska wykluczenia komunikacyjnego.

Diagnoza interesariuszy Miasta Lębork

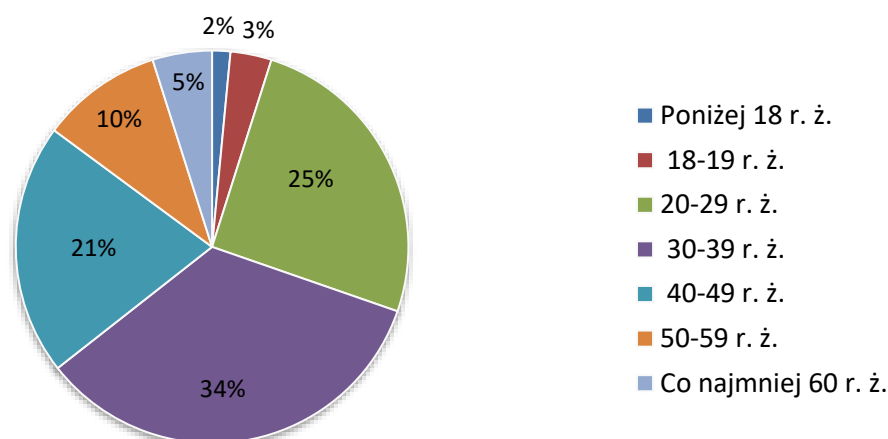
Metodologia

W proces tworzenia niniejszej Strategii Rozwoju aktywnie zaangażowana została lokalna społeczność. W celu poznania opinii mieszkańców Lęborka i przedsiębiorców z terenu miasta, zrealizowane zostały badania ankietowe, dzięki którym lokalna społeczność włączyć się mogła w kształtowanie celów stojących przed miastem do roku 2030. Badanie zrealizowano w formie kwestionariusza dostępnego na stronie Urzędu Miejskiego w Lęborku, wzięło w nim udział łącznie 537 mieszkańców miasta oraz 32 przedsiębiorców.

Badanie ankietowe z mieszkańcami

W badaniu uczestniczyło 55% kobiet oraz 45% mężczyzn. Najliczniejszą grupę respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym pomiędzy 30 a 39 rokiem życia.

Wykres 7. Struktura wieku respondentów

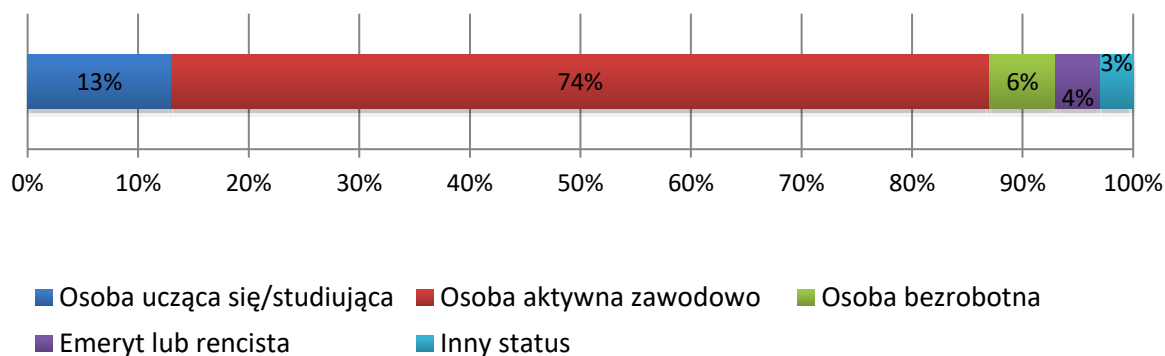

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

74% respondentów biorących udział w badaniu wskazało, iż są oni aktywni zawodowo. 13% ankietowanych nadal podejmowało naukę. Wśród uczestników ankietyzacji pojawiło się również 31 osób bezrobotnych.

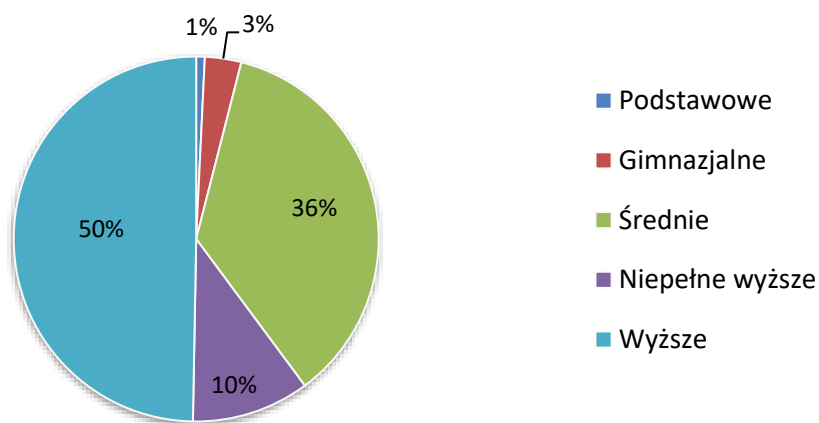
Wykres 8. Status zawodowy respondentów

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

W strukturze wykształcenia największa liczba respondentów wskazała na wykształcenie wyższe. Ponadto, 93% respondentów zamieszkuje Miasto Lębork, a 7% - miejscowości i wsie sąsiadujące, takie jak Nowa Wieś Lęborska czy Mosty.

Wykres 9. Wykształcenie respondentów

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

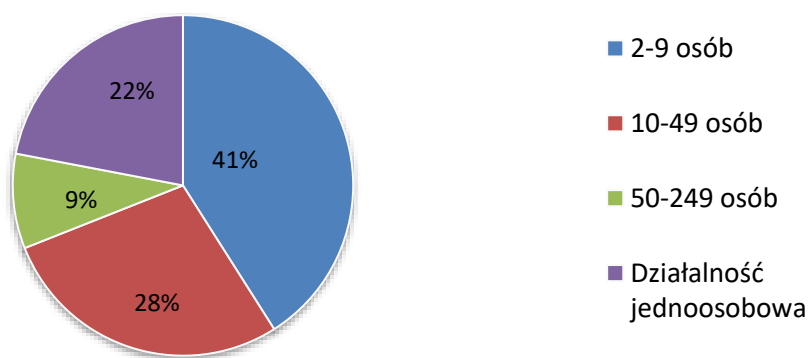

Badanie ankietowe z przedsiębiorcami

Niemal wszyscy respondenci badania prowadzili działalność gospodarczą w Lęborku - tylko jedna osoba udzielająca odpowiedzi w ramach realizowanego badania wskazała miejsce prowadzenia działalności gospodarczej jako inne niż teren miasta.

Największa liczba respondentów uczestniczących w badaniu reprezentowała przedsiębiorstwa zatrudniające od 2 do 9 osób. Najmniej liczna była grupa reprezentantów dużych przedsiębiorstw, zatrudniających od 50 do 249 osób.

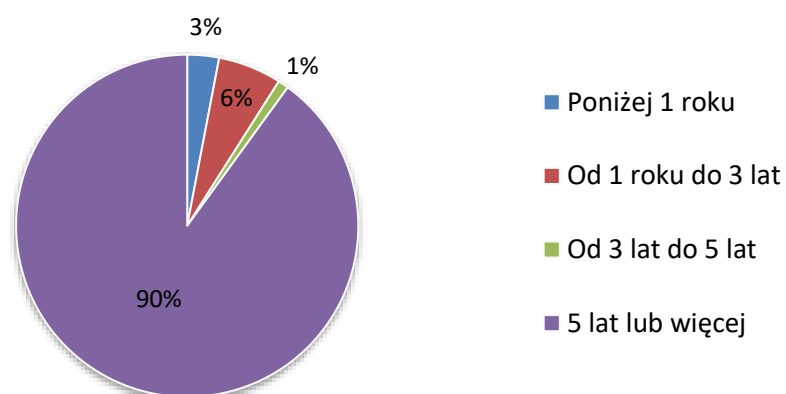
Wykres 10. Wielkość zatrudnienia

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami (n=32)

Ponadto, zdecydowana większość respondentów to przedsiębiorcy, których działalność gospodarcza istnieje 5 lub więcej lat.

Wykres 11. Jak długo prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą na terenie Lęborka?

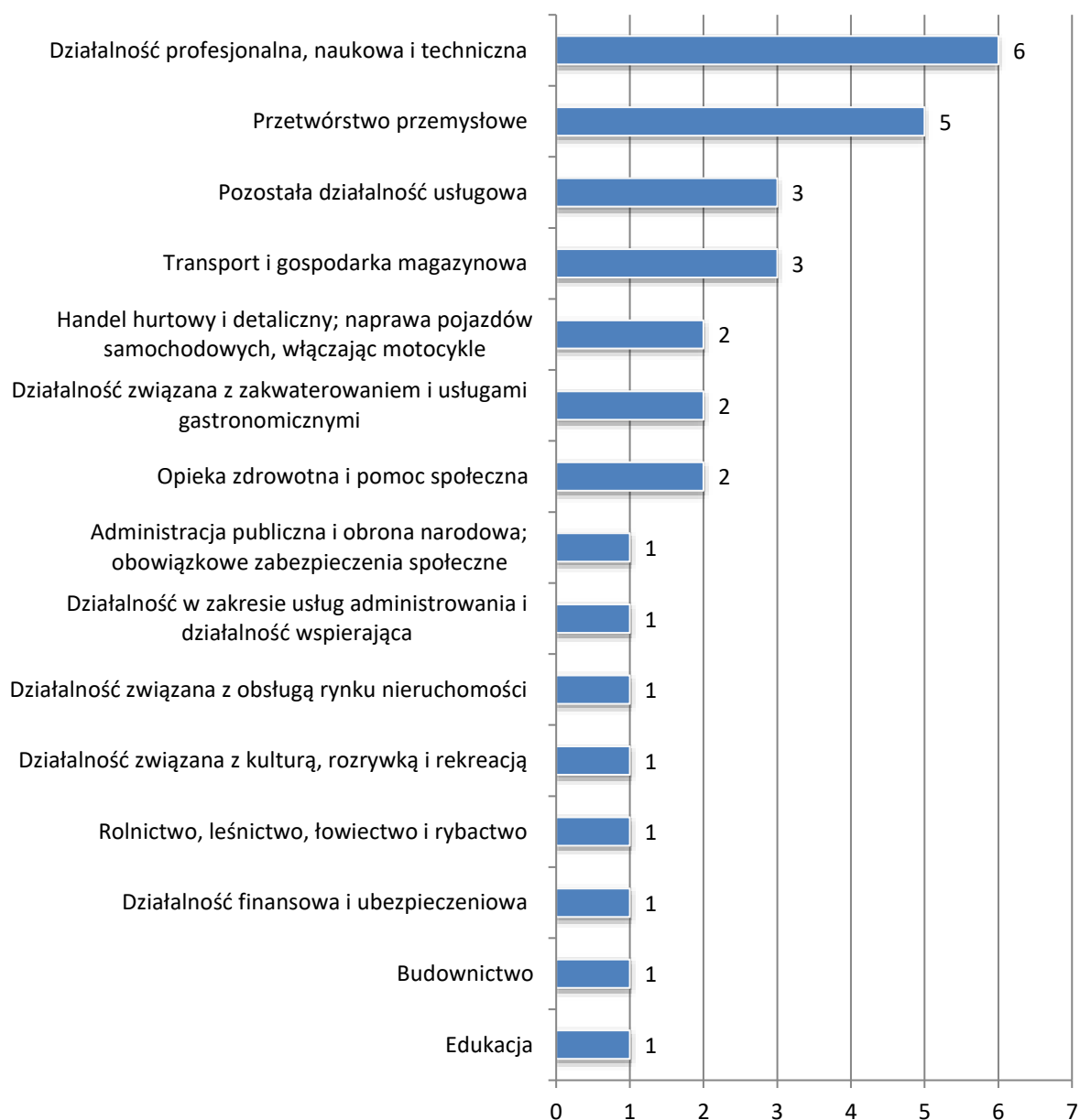

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami (n=32)

Przedsiębiorcy uczestniczący w badaniu ankietowym CAWI reprezentowali 15 branż, przy czym najbardziej liczną była branża działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Drugą z najliczniejszych gałęzi przemysłowych stanowiło przetwórstwo.

Wykres 12. W jakiej branży prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą?

Źródło: Badanie CAWI z przedsiębiorcami (n=32)

Główne wnioski z badania

- W sferze przestrzeni i środowiska mieszkańcy miasta najwyżej oceniali funkcjonowanie wodociągów oraz estetykę krajobrazu.
- Najlepiej ocenianą dziedziną społeczną funkcjonowania Gminy Miasto Lębork jest dostęp do edukacji oraz ogólna jakość życia. Niższy poziom zadowolenia respondenci wykazali w kwestiach dostępu do opieki zdrowotnej oraz wsparcia dla osób w ciężkiej sytuacji życiowej.
- Najwyższą średnią ocen spośród aspektów gospodarczych uzyskał aspekt dotyczący atrakcyjności inwestycyjnej obszaru. Najniżej oceniona przez mieszkańców miasta została atrakcyjność ofert pracy.
- W sferze infrastruktury społecznej i technicznej mieszkańcy najwyżej oceniają dostępność do sieci gazowej i elektrycznej, jak również dostępność do wodociągów i kanalizacji. Niżej ocenionymi aspektami były dostępność do transportu łączonego oraz dostosowanie budynków użyteczności publicznej.
- Średnia ocen strefy kultury, sportu, rozrywki i turystyki jest najwyższa spośród wszystkich badanych sfer. Szczególnie wysoko oceniono dostęp do siłowni na wolnym powietrzu, do placów zabaw oraz boisk sportowych. Niżej ocenionym aspektem była liczba hoteli i hosteli w mieście.
- Wśród najmocniejszych stron miasta, zdaniem mieszkańców uczestniczących w ankiecie, wskazać należy:
 - dostępność do terenów zielonych,
 - dostępność edukacji,
 - duża liczba dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie mieszkańców,
 - bliskość innych rynków pracy w większych miejscowościach,
 - duża liczba terenów inwestycyjnych,
 - dostępność sieci gazowej i elektrycznej,
 - dostępność wodociągów i kanalizacji,
 - dostępność infrastruktury sportowej,
 - duża liczba zabytków na terenie miasta.

- Wśród słabych stron miasta wskazywano:
 - niezagospodarowane przestrzenie publiczne,
 - jakość terenów zielonych,
 - zbyt niska dostępność opieki zdrowotnej,
 - niski poziom aktywności społecznej mieszkańców,
 - niewielka atrakcyjność ofert pracy w porównaniu z sąsiednimi miastami,
 - niewystarczająca liczba ofert pracy,
 - zróżnicowany stan dróg i chodników,
 - niewystarczająca liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie miasta.
- Ponad połowa mieszkańców Lęborka uznaje miasto za dobre miejsce do życia, przeciwnego zdania jest 29% respondentów. Łącznie ponad połowa respondentów była również zdania, że w ciągu najbliższych 5 lat nie przeprowadzi się poza Gminę Miasto Lębork.
- Analiza odpowiedzi przedsiębiorców uczestniczących w badaniu wskazuje, że najwyżej ocenianymi kwestiami dotyczącymi rozwoju przedsiębiorczości miasta są:
 - możliwość skorzystania z zaplecza doradczo-biznesowego w Kaszubskim Inkubatorze Przedsiębiorczości,
 - funkcjonowanie Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- Respondenci badania zostali poproszeni o zaznaczenie mocnych stron prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Lęborka. Najczęściej wskazywaną mocną stroną prowadzenia działalności gospodarczej są zdaniem przedsiębiorców ceny terenów inwestycyjnych. Są one bowiem niższe niż w przypadku większych ośrodków miejskich. Bliskość większych miast niż Lębork stanowi natomiast drugi najczęściej wskazywany aspekt, decydujący o prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie Gminy Miasto Lębork.
- Według 41% przedsiębiorców miasto powinno prowadzić działalność pod kątem zaplecza produkcyjnego dla większych ośrodków miejskich, co stanowić powinno kierunek rozwoju gospodarczego miasta.

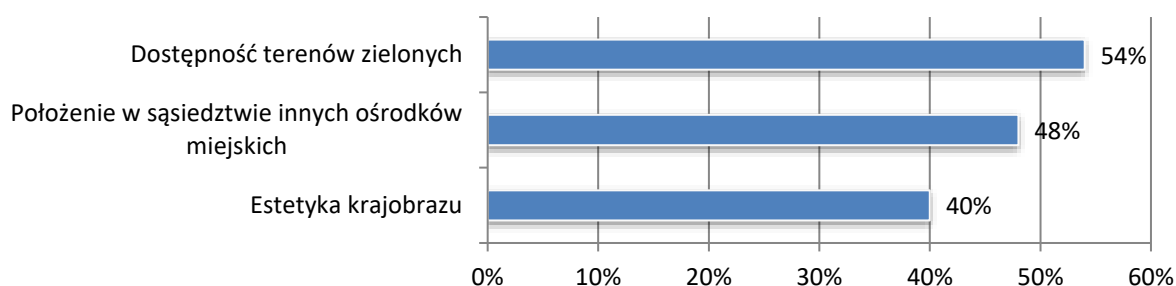
Analiza SWOT

Mocne oraz słabe strony funkcjonowania miasta we wszystkich jego sferach wskazane zostały przez interesariuszy Miasta Lębork, w tym przez mieszkańców oraz przedsiębiorców uczestniczących w badaniu ankietowym.

Mocne strony i szanse rozwojowe miasta

W kwestii przestrzeni i środowiska ponad połowa respondentów za najmocniejszą stronę Lęborka uznała dostępność do terenów zielonych. Kolejne często wskazywane zalety miasta w tej sferze to położenie w sąsiedztwie innych ośrodków miejskich oraz estetyka krajobrazu. Wśród innych wskazywanych przez respondentów aspektów pojawiały się również takie pozytywy, jak bliskość do morza, czysta woda pitna oraz mnogość siłowni „pod chmurką”.

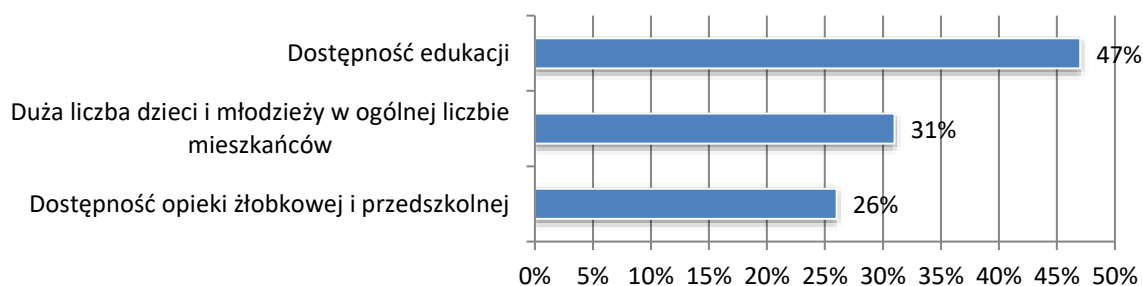
Wykres 13. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Przestrzeń i środowisko

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

W sferze społecznej, zdaniem mieszkańców miasta, najmocniejszymi atutami Lęborka są dostępność edukacji, duża liczba dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie mieszkańców oraz dobra dostępność opieki żłobkowej i przedszkolnej.

Wykres 14. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Społeczeństwo

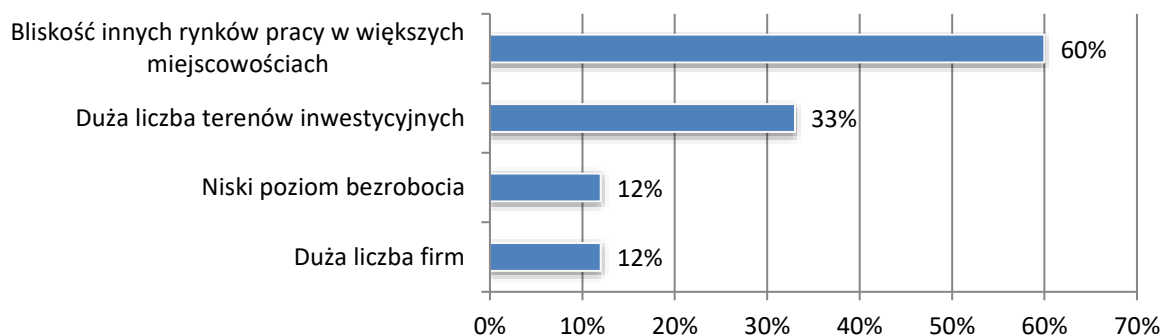

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

W sferze gospodarczej oraz rynku pracy aż 3/5 respondentów badania było zdania, iż bliskość innych rynków pracy w większych miejscowościach jest mocną stroną miasta. Co trzeci respondent był również zdania, że atutem Lęborka jest duża liczba terenów inwestycyjnych.

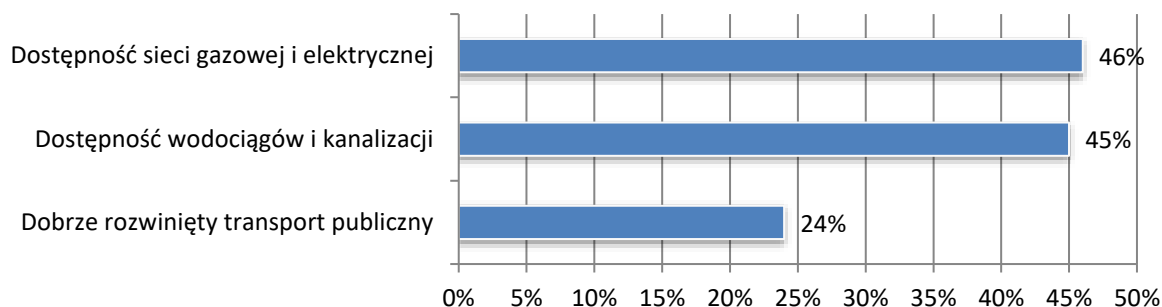
Wykres 15. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Gospodarka i rynek pracy

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

Wśród zagadnień dotyczących infrastruktury technicznej i społecznej, zdaniem respondentów, mocnymi stronami miasta są dostępność sieci gazowej i elektrycznej oraz wodociągów i kanalizacji. 1/4 respondentów za atut uznała również dobrze rozwinięty transport publiczny.

Wykres 16. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Infrastruktura techniczna i społeczna

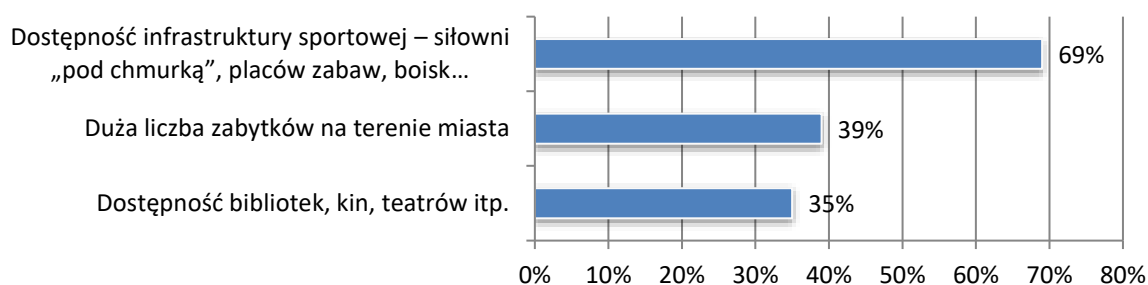

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

W sferze kultury, sportu, rozrywki oraz turystyki zdecydowana większość respondentów dostrzega dużą dostępność do infrastruktury umożliwiającej spędzanie wolnego czasu na świeżym powietrzu w sposób aktywny. Ponadto do mocnych stron miasta należy spora ilość zabytków oraz dostęp do placówek prowadzących działalność w sferze kultury.

Wykres 17. Jakież są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Kultura, sport, rozrywka, turystyka

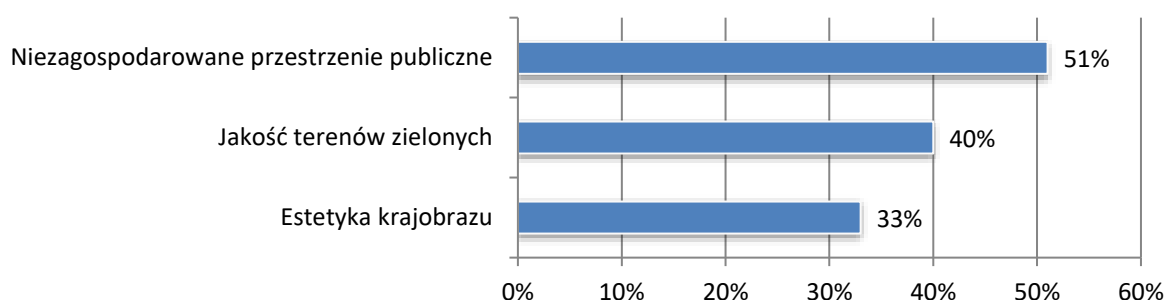
Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

Słabe strony i zagrożenia dla rozwoju miasta

Mieszkańcy uczestniczący w badaniu wskazali również słabe strony Gminy Miasta Lębork. Ponownie, jak w przypadku stron mocnych, zostali poproszeni o wskazanie aspektów w ramach kilku sfer życia gospodarczo-społecznego.

W kontekście przestrzeni i środowiska niewiele ponad 51% respondentów było zdania, iż słabą stroną obszaru miejskiego są niezagospodarowane przestrzenie publiczne. Ponadto, drugim, najczęściej wskazywanym aspektem, jest słaba jakość terenów zielonych. Blisko co czwarty respondent uważał również, że słabą stroną miasta jest jakość połączeń komunikacyjnych.

Wykres 18. Jakież są Pana/Pani zdaniem słabe strony Lęborka? - Przestrzeń i środowisko

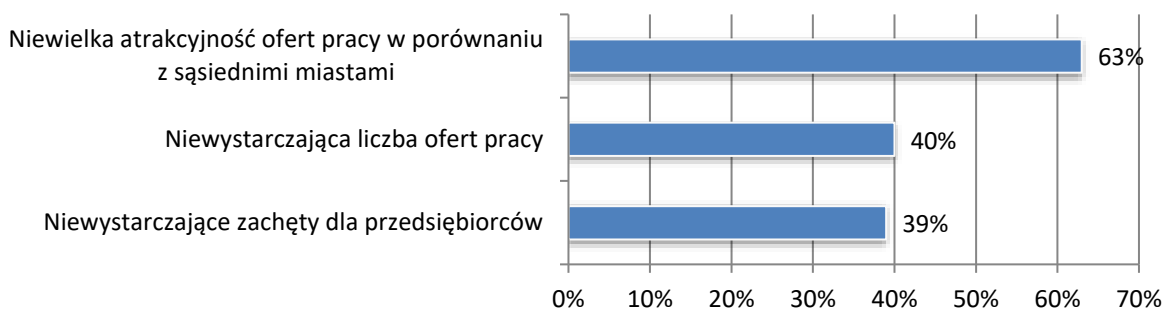

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

W kwestiach gospodarczych, wśród opinii badanych mieszkańców miasta zauważalna jest niewielka atrakcyjność ofert pracy w porównaniu z sąsiednimi miastami, świadcząca o wysokiej konkurencyjności na rynku pracy spowodowanej małą odległością pomiędzy dużymi ośrodkami miejskimi. Ponadto respondenci zauważyli, że podyktowane jest to zbyt małą liczbą ofert pracy w mieście.

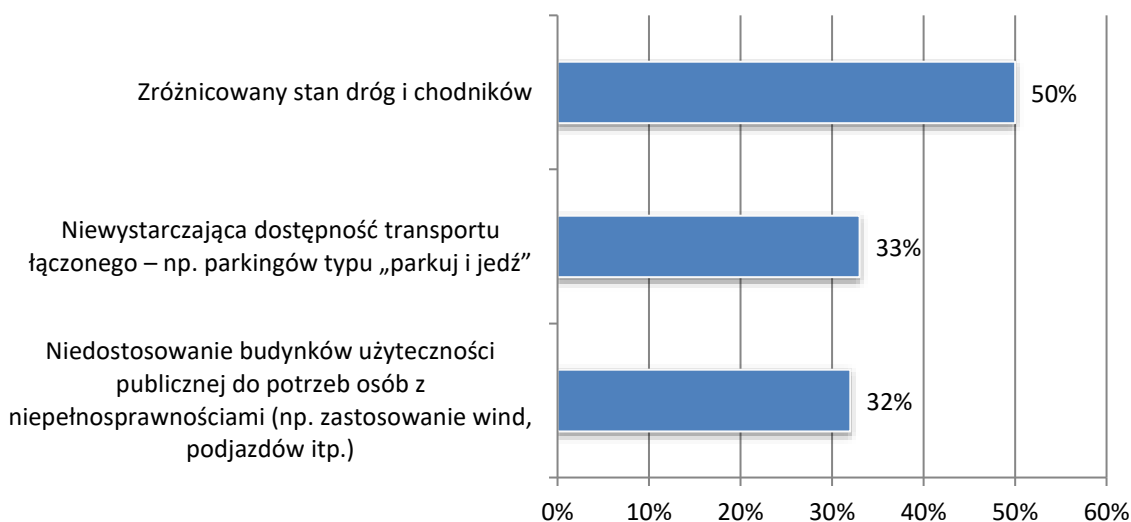
Wykres 19. Jakiej Pana/Pani zdaniem słabe strony Łęborka? - Gospodarka i rynek pracy

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

W sferze infrastruktury technicznej, zdaniem połowy respondentów, słabą stroną Gminy Miasto Łębork jest stan dróg oraz chodników. 1/3 mieszkańców wskazało również na problem, jakim są braki w infrastrukturze węzłów komunikacyjnych „parkuj i jedź”.

Wykres 20. Jakiej Pana/Pani zdaniem słabe strony Łęborka? - Infrastruktura techniczna

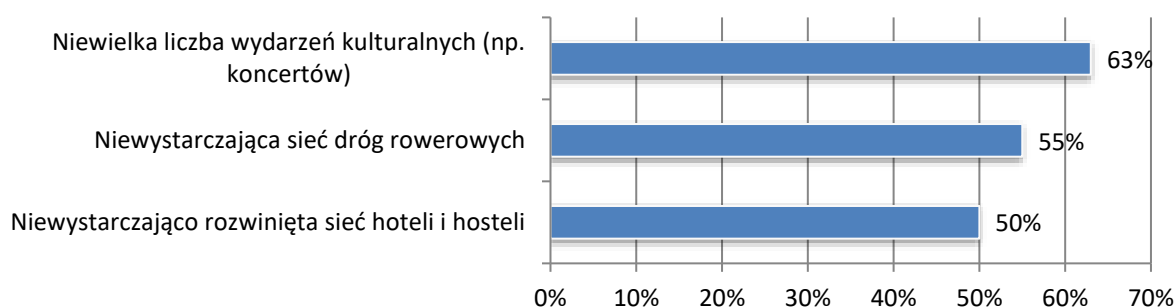

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

Ostatnią poruszaną w badaniu ankietowym kwestią w kontekście mocnych i słabych stron miasta była „kultura, sport, rozrywka, turystyka”. Blisko 2/3 respondentów uważało, że słabą stroną miasta jest niewielka liczba wydarzeń kulturalnych. Połowa ankietowanych wskazała na fakt, że, ich zdaniem, niewystarczająco rozwinięta jest sieć hoteli i hosteli na zamieszkiwanym przez nich obszarze.

Wykres 21. Jakie są Pana/Pani zdaniem słabe strony Lęborka? - Kultura, sport, rozrywka, turystyka

Źródło: Badanie CAWI z mieszkańcami (n=537)

Matryca SWOT

Analiza stworzona została na podstawie analizy desk research, diagnozy miasta oraz serii zorganizowanych konsultacji społecznych.

Tabela 35. Analiza SWOT

• Mocne strony	• Słabe strony
• Korzystne położenie miasta, możliwość wykorzystania jego lokalizacji jako „zaplecza” Trójmiasta. • Bogate walory środowiska przyrodniczego i krajobrazowe. • Dostępność terenów zielonych. • Położenie Lęborka w sąsiedztwie innych ośrodków miejskich. • Estetyka krajobrazu. • Duża liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. • Dobra dostępność edukacji i opieki przedszkolnej i żłobkowej. • Wysoka liczba przyłączy sieci gazowej, elektrycznej, kanalizacyjnej i wodociągów. • Rozbudowana sieć połączeń komunikacyjnych. • Atrakcyjne dla mieszkańców ceny za wodę, czystość wody. • Wspieranie organizacji pozarządowych.	• Istniejące niezagospodarowane przestrzenie publiczne. • Tereny zielone wymagające modernizacji. • Niewielka atrakcyjność ofert pracy w porównaniu z sąsiednimi miastami. • Niewystarczająca liczba ofert pracy w mieście. • Stan niektórych dróg oraz chodników, wymagających modernizacji. • Braki w infrastrukturze węzłów komunikacyjnych „parkuj i jedź”. • Niska liczba wydarzeń kulturalnych i imprez masowych. • Niewystarczająco rozwinięta sieć dróg rowerowych. • Brak forum przedsiębiorców. • Degradacja przestrzeni przez reklamy wielkogabarytowe. • Wyspy ciepła – mała retencja. • Dostęp do opieki zdrowotnej, brak badań profilaktycznych, słaba opieka dla seniorów.

• Atrakcyjność inwestycyjna. • Otoczenie miasta kompleksami leśnymi.	• Dostosowanie budynków użyteczności publicznej dla potrzeb niepełnosprawnych i seniorów. • Liczba miejsc noclegowych. • Słaba jakość przestrzeni publicznych, brak uchwały krajobrazowej. • Brak programów zamiany mieszkań.
• Szanse	• Zagrożenia
• Dostępność komunikacyjna terenów inwestycyjnych. • Atrakcyjne tereny pod zabudowę. • Bogactwo naturalne w pobliżu miasta stanowiące dobre warunki dla turystyki wodnej, rowerowej oraz pieszej. • Możliwość promocji lokalnego rzemiosła, w tym rękodzieła. • Opracowanie uchwały krajobrazowej. • Opracowanie koncepcji sieci dróg rowerowych. • Dążenie miasta do zapewnienia czystego powietrza. • Wzmocnienie współpracy z sąsiednimi samorządami powiatu lęborskiego oraz z lokalnymi działaczami. • Wzmocnienie wizerunku gospodarczego i turystyki (w tym wykorzystanie potencjału związanego z kajakarstwem). • Wspieranie organizacji pozarządowych, włączenie seniorów do życia społecznego miasta. • Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej dla indywidualnych odbiorców. • Współpraca ze społeczeństwem obywatelskim, w tym z Młodzieżową Radą Miasta Lęborka. • Aktywność stowarzyszeń, organizacji pozarządowych. • Korzystanie z zaplecza doradczobiznesowego w KIP. • Promowanie gospodarki pod kątem produktu (marki). • Budowa mieszkań komunalnych dla młodych. • Rozwijanie transportu miejskiego, zwiększenie mobilności komunikacji zbiorowej prowadzące do zminimalizowania ruchu samochodów osobowych.	• Konkurencyjny rynek pracy w sąsiednich większych ośrodkach miejskich. • Trend starzenia się społeczeństwa, obserwowany w skali kraju, niski przyrost naturalny. • Odptyw ludzi młodych z wyższym wykształceniem. • Polityka energetyczna Polski (bliskość planowanej elektrowni atomowej). • Ogólnopolski trend związany z ujemnym przyrostem naturalnym. • Ograniczenie przestrzenne miasta.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych

Główne kierunki rozwoju miasta do roku 2030

Na podstawie konsultacji społecznych angażujących interesariuszy Miasta Lęborka, zrealizowanych badań ankietowych z mieszkańcami i przedsiębiorcami, przeprowadzonej diagnozy społeczno-gospodarczej miasta oraz analizy danych zastanych możliwe jest wskazanie głównych wyzwań i potrzeb rozwojowych miasta, stanowiących podstawę do identyfikacji priorytetów w zakresie rozwoju Lęborka do roku 2030.

Zakłada się, iż w perspektywie kolejnych dziesięciu lat podejmowane będą działania dążące do tego, aby Lębork w przyszłości był miastem przyjaznym do życia i bezpiecznym zarówno dla seniorów, jak i rodzin oraz osób młodych, cechującym się wysoką jakością powietrza i terenów zielonych. Wysoka jakość edukacji i rozwinięta przedsiębiorczość wpłyną na ograniczenie odpływu ludności z miasta, zachęcając mieszkańców do aktywnego udziału w życiu Lęborka. Wspierane będą organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo obywatelskie, poprawi się poziom współpracy z sąsiednimi samorządami gmin powiatu lęborskiego oraz z lokalnymi działaczami. Promocja potencjału turystycznego miasta i lokalnego rzemiosła oraz organizacja interesujących wydarzeń sportowych i kulturalnych wpłynie na fakt, iż Lębork będzie chętnie odwiedzanym miejscem. Wpłynie na to również podjęcie uchwały krajobrazowej oraz rozwój dróg rowerowych. W mieście stale rozwijać będzie się przestrzeń, odpowiadając na potrzeby mieszkańców m.in. w zakresie modernizacji i termomodernizacji budynków i budowy dróg. W Lęborku rozwijana będzie przestrzeń miejska, likwidując bariery architektoniczne i poprawiając dostęp dla osób starszych i z niepełnosprawnością, jak również rozwijana będzie mała architektura.

Powyższą wizję zawrzeć można w następujących kierunkach rozwojowych miasta:

- Dążenie do wzrostu jakości życia na terenie miasta, w tym włączenie społeczne, w szczególności osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprawienie jakości powietrza poprzez eliminację czynników wpływających na jego czystość, poprawienie jakości terenów zielonych w mieście i małej architektury oraz usunięcie barier architektonicznych.
- Zapewnienie przestrzeni społecznej i gospodarczej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców Lęborka, dążenie do zatrzymania odpływu ludności z miasta.

- Wzrost poziomu przedsiębiorczości w mieście i rozwój edukacji.
- Wykorzystanie potencjału wynikającego z lokalizacji Lęborka oraz potencjału turystycznego, w tym rozbudowa sieci dróg rowerowych, promocja lokalnego rzemiosła i rękodzieła.
- Lębork jako zielone, ekologiczne miasto.

Powyższe kierunki rozwojowe determinują misję i wizję miasta, oraz zawierają się w celach strategicznych i operacyjnych, stanowiących plan działań w perspektywie do roku 2030.

Misja

Określenie kierunku rozwoju miasta w perspektywie kolejnych lat, postawienie celów, które osiągnięte zostaną poprzez realizowane działania oraz ustalenie pożądanego wizerunku miasta stanowią misję, będącą tym samym swego rodzaju podsumowaniem strategii rozwoju miasta.

Misją Gminy Miasto Lębork jest rozwój przestrzeni miejskiej, zapewniający mieszkańcom jak najlepsze warunki życia.

Wizja

Wizja nakreśla stan, do którego dążyć się będzie poprzez realizację Strategii Rozwoju, stanowiąc preferowany obraz miasta po realizacji wyznaczonych działań.

Wizją Gminy Miasto Lębork jest przestrzeń przyjazna mieszkańcom, stanowiąca bezpieczne i rozwijające się miasto przyjazne rodzinom, osobom młodym oraz seniorom. Gmina Miasto Lębork to miejsce, w którym mieszkańcy podejmują zatrudnienie oraz aktywnie i bezpiecznie spędzają wolny czas.

Cele strategiczne i operacyjne

Biorąc pod uwagę wyznaczone kierunki rozwoju miasta do roku 2030 wyznaczyć należy główne priorytety oraz kierunki działania w celu realizacji założonej misji oraz osiągnięcia wizji miasta. Cele strategiczne oraz operacyjne przedstawione poniżej stanowią uszczegółowienie wyznaczonych kierunków interwencji w zakresie rozwoju miasta do roku 2030.

Tabela 36. Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Miasta Lęborka na lata 2021-2030

Cel strategiczny 1: Poprawa jakości życia mieszkańców	Cel strategiczny 2: Rozwój przestrzeni miejskiej	Cel strategiczny 3: Nowoczesna technologia i gospodarka w czystym środowisku
Cel operacyjny 1: Integracja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, w tym osób starszych	Cel operacyjny 1: Rewitalizacja przestrzeni publicznej	Cel operacyjny 1: Nowoczesna technologia
Cel operacyjny 2: Rozwój edukacji, wspieranie szkolenia ustawicznego	Cel operacyjny 2: Wysoka jakość środowiska naturalnego	Cel operacyjny 2: Nowoczesna przestrzeń miejska
Cel operacyjny 3: Rozwój oferty kulturalnej i sportowo- rekreacyjnej		

Źródło: Opracowanie własne

Matryca celów strategicznych, operacyjnych oraz zidentyfikowanych kierunków działań

Tabela 37. Matryca celów Strategii Rozwoju

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań w ramach poszczególnych celów operacyjnych					
Poprawa jakości życia mieszkańców	Integracja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, w tym osób starszych	Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, integracyjnych oraz szkoleń dla wszystkich grup wiekowych	Uwzględnienie potrzeb osób z niepełno-sprawnościami oraz osób starszych w przestrzeni publicznej	Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie problemom społecznym (telepomoc)	Wspieranie organizacji pozarządowych oraz zwiększenie aktywności obywatelskiej	Profilaktyka zdrowotna i opieka długoterminowa dla seniorów	Aktywizacja mieszkańców poprzez tworzenie klubów seniora oraz klubów dyskusyjnych
	Rozwój edukacji, wspieranie szkolenia ustawicznego	Modernizacja placówek edukacyjnych w mieście, likwidacja barier architektonicznych w szkołach oraz wspieranie oddziałów integracyjnych	Doposażenie placówek edukacyjnych w mieście	Doskonalenie zawodowe nauczycieli	Restrukturyzacja szkół – podniesienie poziomu edukacji	Nowoczesne metody nauczania w czasach epidemii i zmian klimatycznych, międzynarodowa wymiana doświadczeń	

	Rozwój oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	Organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych dla mieszkańców	Organizacja sezonowych wydarzeń kulturalnych, atrakcyjnych w kontekście promocji miasta	Wspieranie instytucji kulturalnych	Bank Kultura – przebudowa budynku na potrzeby nowoczesnej biblioteki miejskiej	
Rozwój przestrzeni miejskiej	Rewitalizacja przestrzeni publicznej	Rozbudowa infrastruktury miejskiej oraz katalog małej architektury	Modernizacja budynków w przestrzeni publicznej miasta	Rozwój zasobów komunalnych miasta	Uporządkowanie przestrzeni miejskiej w oparciu o uchwałę krajobrazową	Utworzenie spójnej sieci dróg rowerowych oraz rozbudowa systemu rekreacyjnych ciągów pieszych i rowerowych wraz z infrastrukturą
	Wysoka jakość środowiska naturalnego	Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych i edukacyjnych w zakresie wzrostu świadomości ekologicznej oraz kształtowania prawidłowych postaw wśród mieszkańców	Promowanie i wspieranie rozwiązań proekologicznych na terenie miasta	Monitoring zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta, ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrost efektywności energetycznej	Prowadzenie zrównoważonej polityki zagospodarowania terenów zieleni w planowaniu przestrzennym i postępowaniach administracyjnych oraz zachowanie, poprawa jakości i rozwój terenów zieleni	Zapewnienie ochrony i godnych warunków życia zwierzętom wolno żyjącym i bezdomnym

Nowoczesna technologia i gospodarka w czystym środowisku	Nowoczesna technologia	Cyfryzacja szkół i urzędów	Dostęp do bezprzewodowego Internetu	Elektromobilność	Wspieranie przedsięwzięć z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Platforma informacyjna dla mieszkańców miasta i forum przedsiębiorczości
	Nowoczesna przestrzeń miejska	Modernizacja dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem	Zapewnienie ładu przestrzennego w mieście oraz przebudowa infrastruktury drogowej na podstawie studium komunikacyjnego	Nowoczesna mała architektura miejska	Rozbudowa sieci ciepłowniczych	Dbałość o obszary parkowo-rekreacyjne

Przykładowymi zadaniami, które realizowane będą przez samorząd miasta w ramach *Strategii Miasta Lęborka na lata 2021-2030* we wskazanych powyżej obszarach są następujące inwestycje:

Tabela 38. Przykładowe inwestycje na lata 2021-2030

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunek działania	Przykładowa inwestycja
Rozwój przestrzeni miejskiej	Rewitalizacja przestrzeni publicznej	Rozbudowa infrastruktury miejskiej oraz katalog małej architektury	Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 8 w Lęborku
Poprawa jakości życia mieszkańców	Rozwój edukacji, wspieranie szkolenia ustawicznego	Modernizacja placówek edukacyjnych w mieście, likwidacja barier architektonicznych w szkołach oraz wspieranie szkół integracyjnych	Przebudowa Szkoły Podstawowej nr 5 w Lęborku
Nowoczesna technologia i gospodarka w czystym środowisku	Nowoczesna przestrzeń miejska	Modernizacja dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem	1. Przebudowa układu komunikacyjnego w rejonie ul. Wojska Polskiego w Lęborku w związku z pracami na linii kolejowej 202 i 229. 2. Przebudowa infrastruktury drogowej odblokowującej największe spowolnienia ruchu przy podniesieniu bezpieczeństwa użytkowników, m.in. skrzyżowanie ulic: Armii Krajowej z Aleją Wolności, skrzyżowanie Armii Krajowej z ul. Czołgistów, skrzyżowanie Armii Krajowej z Mireckiego oraz skrzyżowanie

			Mireckiego – Legionów Polskich – Okrzei – 1 Maja. 3. Budowa nowych połączeń komunikacyjnych usprawniających ruch samochodowy, w tym: połączenie ul. Słupskiej z siecią ulic po północnej stronie torów kolejowych (zachodnie dzielnice miasta). 4. Budowa spowalniczy świetlnych w strategicznych miejscach miasta.
Rozwój przestrzeni miejskiej	Rewitalizacja przestrzeni publicznej	Rozwój zasobów komunalnych miasta	1. Budowa budynków komunalnych. 2. Opracowanie programu zamiany mieszkań komunalnych.
Poprawa jakości życia mieszkańców	Integracja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, w tym osób starszych	Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie problemom społecznym (telepomoc)	Rozbudowa monitoringu
Rozwój przestrzeni miejskiej	Rewitalizacja przestrzeni publicznej	Rozbudowa infrastruktury miejskiej oraz katalog małej architektury	1. Bank Kultura – przebudowa budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania na potrzeby biblioteki. 2. Rozbudowa systemu ciągów

			rowerowych. 3. Rozbudowa pływalni miejskiej w Lęborku. 4. Rozbudowa stadionu miejskiego w Lęborku. 5. Budowa i modernizacja oświetlenia. 6. Budowa nowych połączeń drogowych poprawiających płynność ruchu pojazdów i bezpieczeństwo ruchu uczestników drogowych: - połączenie ul. Pionierów z ul. Mostową w Nowej Wsi Lęborskiej; - połączenie ul. Komuny Paryskiej z ul. Pionierów; - budowa ul. Myśliwskiej; - połączenie ul. Kazimierza Wielkiego poprzez przebudowę ul. Skarzyńskiego do ul. Nadmorskiej; 7. Przystąpienie do prac przygotowawczych nad budową nowego cmentarza komunalnego. 8. Rewitalizacja parku Chrobrego w oparciu o projekt zagospodarowania.
--	--	--	---

			9. Utworzenie katalogu Mebli Miejskich. 10. Bilet metropolitalny dla mieszkańców Lęborka. 11. Planowana adaptacja wnętrz Wieży Ciśnień.
Rozwój przestrzeni miejskiej	Wysoka jakość środowiska naturalnego	Promowanie i wspieranie rozwiązań proekologicznych na terenie miasta	Promowanie projektów ekologicznych – ogrody deszczowe, małe zbiorniki retencyjne, zielone podwórka w całym mieście (w formie konkursów).
Rozwój przestrzeni miejskiej	Wysoka jakość środowiska naturalnego	Monitoring zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta, ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrost efektywności energetycznej	Zmiana lokalnych i indywidualnych źródeł energii w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń.

Źródło: Opracowanie własne

Analiza WiP: ważności (istotności) i prawdopodobieństwa działań strategicznych

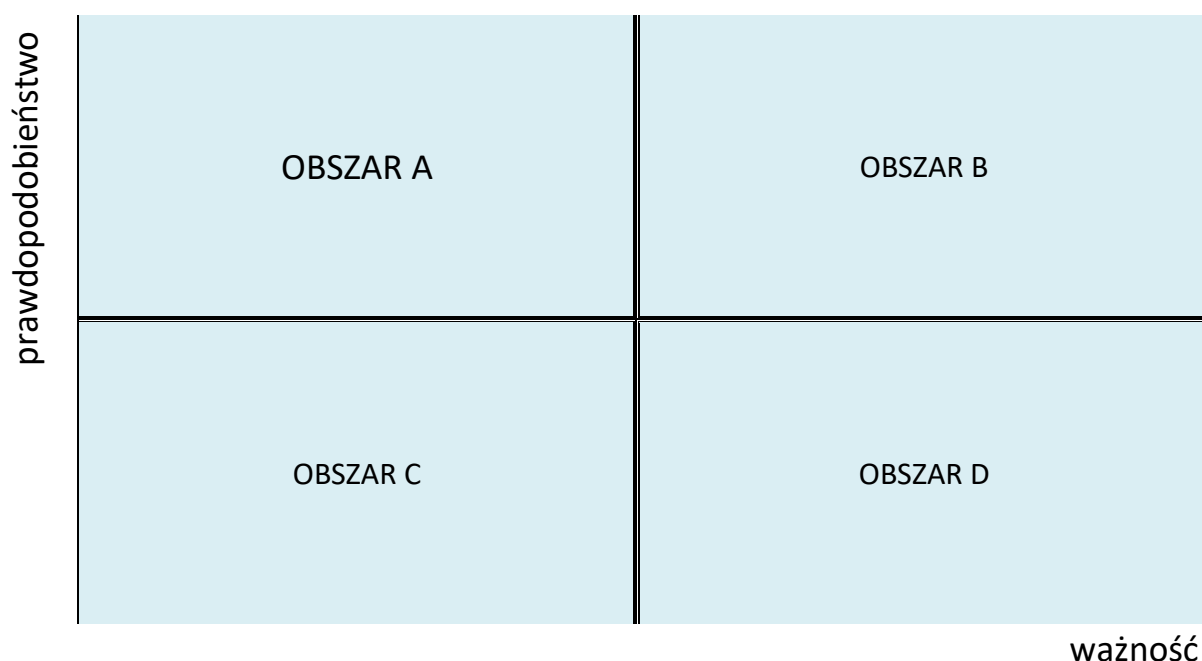
Analiza WiP, czyli analiza stopnia istotności i prawdopodobieństwa realizacji działań założonych w Strategii polega na ocenie ważności poszczególnych zidentyfikowanych działań oraz możliwości ich realizacji w przyjętym w dokumencie horyzoncie czasowym (do roku 2030).

Ważność (istotność) została oceniona w skali od 1 do 6, gdzie 1 oznaczało „działanie mało istotne”, natomiast 6 „działanie bardzo istotne”. Prawdopodobieństwo realizacji działań określone zostało w skali procentowej, gdzie 0% oznacza działanie, które nie ma szans na realizację, a 100% działanie, które na pewno zostanie zrealizowane w określonym horyzoncie czasowym.

Na poniższym rysunku zaprezentowano schemat analizy –

- obszar A: duże prawdopodobieństwo realizacji, małe znaczenie dla rozwoju miasta,
- obszar B: duże prawdopodobieństwo realizacji, duże znaczenie dla rozwoju,
- obszar C: małe prawdopodobieństwo realizacji, małe znaczenie dla rozwoju,
- obszar D: małe prawdopodobieństwo realizacji, duże znaczenie dla rozwoju.

Rysunek 1. Matryca obszarów interpretacyjnych analizy WiP

Źródło: Opracowanie własne

Analizie poddane zostały główne założone kierunki rozwoju Lęborka do roku 2030, stanowiące cele operacyjne niniejszego opracowania.

- **Cel operacyjny 1: Integracja mieszkańców i rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, w tym osób starszych**

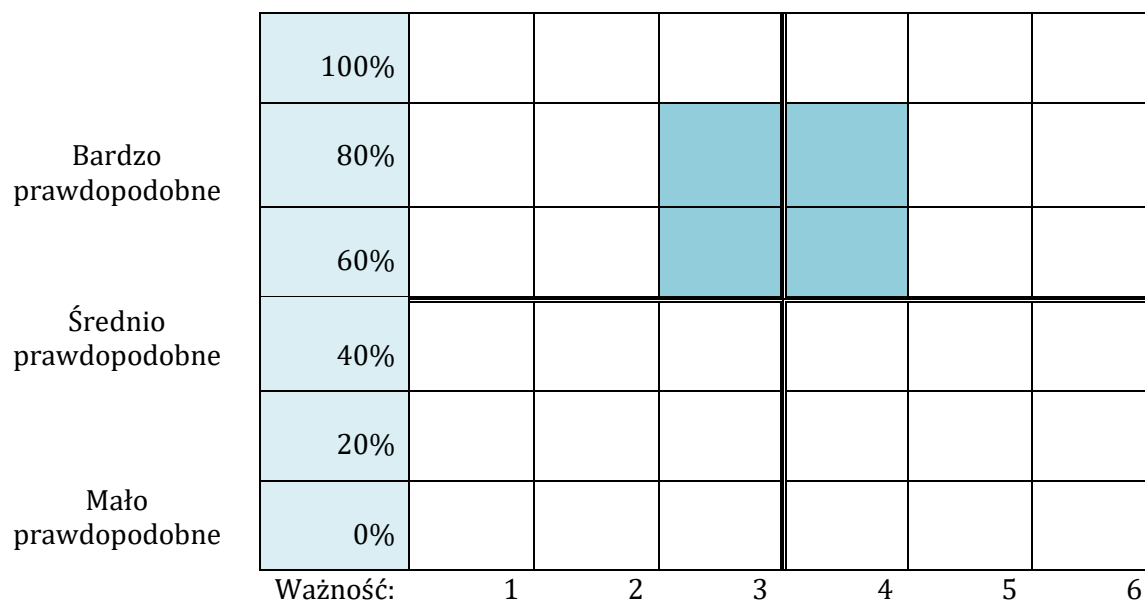
	100%						
	80%						
	60%						
	40%						
	20%						
	0%						
	Ważność:	1	2	3	4	5	6

- **Cel operacyjny 2: Rozwój edukacji, wspieranie szkolenia ustawicznego**

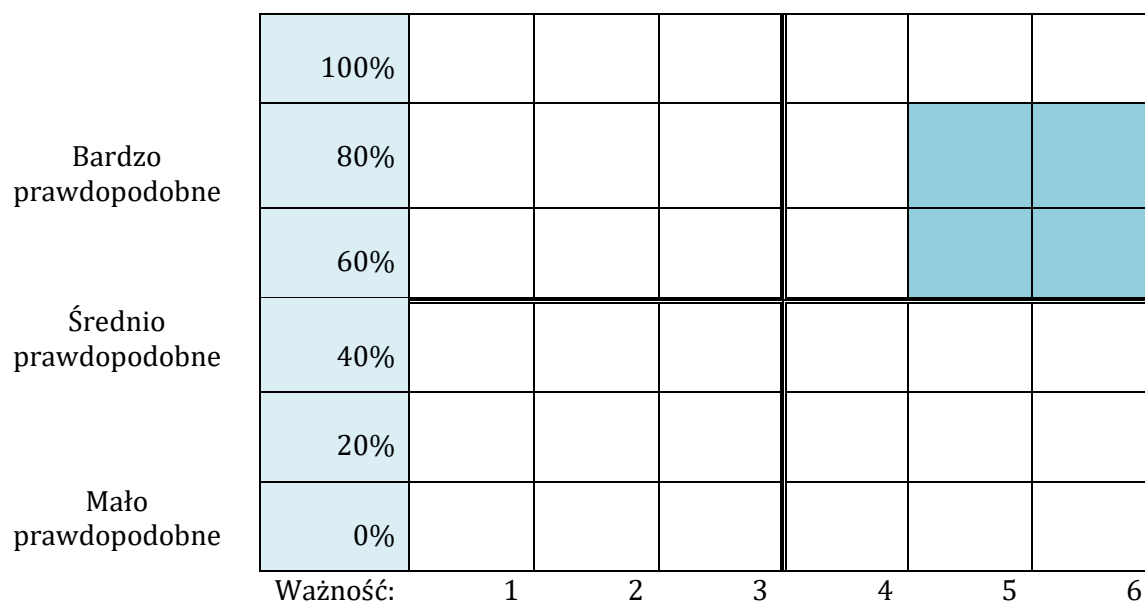
	100%						
	80%						
	60%						
	40%						
	20%						
	0%						
	Ważność:	1	2	3	4	5	6

- Cel operacyjny 3: Rozwój oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej**

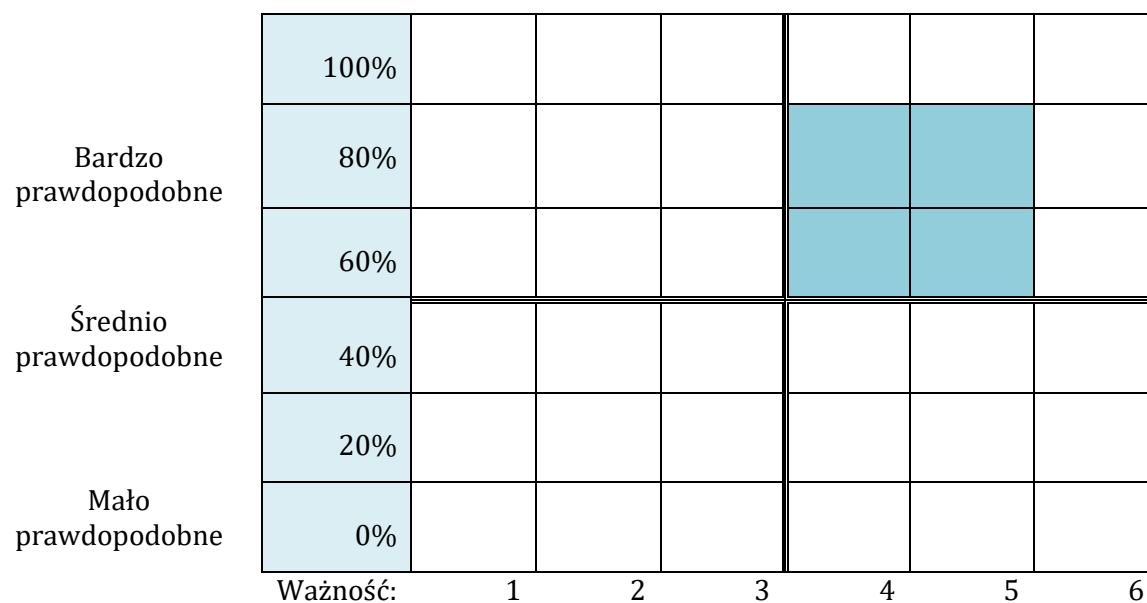

- Cel operacyjny 4: Rewitalizacja przestrzeni publicznej**

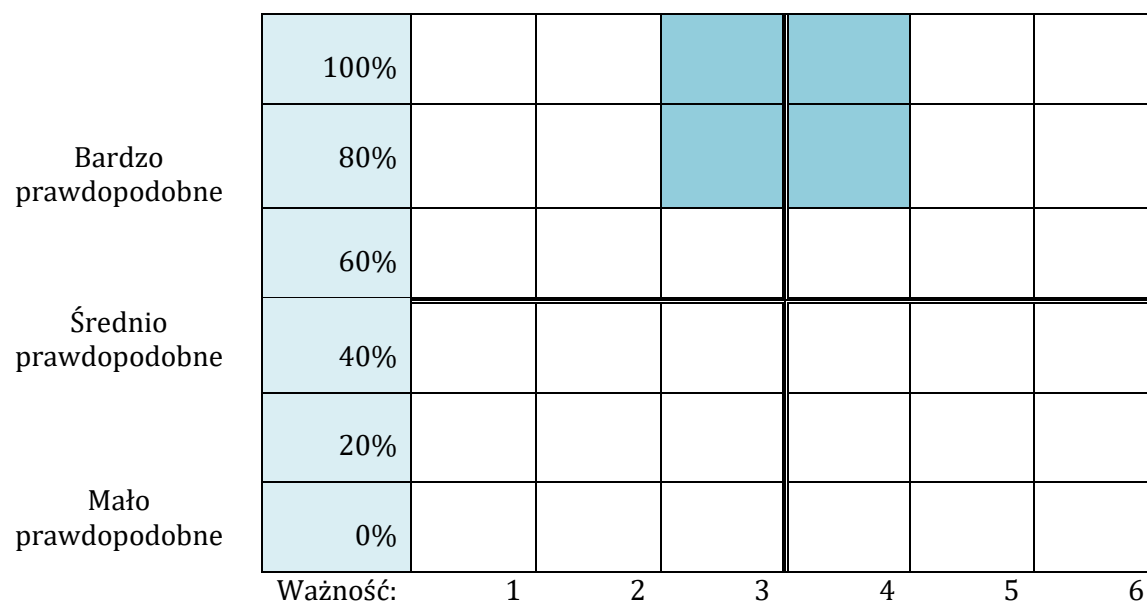

- **Cel operacyjny 5: Wysoka jakość środowiska naturalnego**

- **Cel operacyjny 6: Nowoczesna technologia**

- **Cel operacyjny 7: Nowoczesna przestrzeń miejska**

Bardzo prawdopodobne	100%						
	80%						
Średnio prawdopodobne	60%						
	40%						
Mało prawdopodobne	20%						
	0%						
Ważność:		1	2	3	4	5	6

System wdrażania i monitorowania Strategii Rozwoju Miasta

Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania Strategii

Koordinacja Strategii Rozwoju Miasta Lęborka na lata 2021-2030, wdrażanie zaplanowanych zadań oraz monitoring wskaźników są zadaniem kluczowej instytucji w procesie realizacji Strategii, jaką jest Urząd Miejski w Lęborku. W celu efektywniejszego ukierunkowania podejmowanych działań miasto Lębork będzie współpracowało z wieloma partnerami na różnych poziomach, m.in. z administracją rządową i wojewódzką oraz z innymi samorządami.

W proces realizacji dokumentu zaangażowane powinny być również inne instytucje oraz podmioty, przede wszystkim:

- Rada Miejska,
- Władze samorządowe,
- Przedsiębiorcy z terenu miasta, partnerzy społeczno-gospodarczy oraz funkcjonujące na obszarze miasta organizacje pozarządowe.

Ramy finansowe i główne źródła finansowania

Kontynuując Strategię Rozwoju Miasta Lęborka do roku 2020, aktualna Strategia będzie dokumentem nadrzędnym wobec budżetu Miasta Lęborka oraz wszystkich wieloletnich dokumentów finansowych Miasta. Oznacza to, że na poziomie projektów tych dokumentów oraz na etapie sprawozdawczości z ich realizacji określone będą ściśle powiązania z celami i kierunkami zapisanymi w Strategii.

Strategia będzie wdrażana przy wykorzystaniu różnych źródeł finansowania, przy czym szczególnie istotnym źródłem jest budżet własny Miasta Lębork.

Do pozostałych źródeł finansowania Strategii należą:

- Środki budżetu państwa,
- Środki budżetu Unii Europejskiej, w szczególności Europejski Fundusz Społeczny (EFS) oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR),
- Środki ze źródeł organizacji pozarządowych i partnerów publicznych,
- Środki partnerów prywatnych,
- Inne środki zewnętrzne.

Monitorowanie i ocena realizacji Strategii

Monitorowanie realizacji strategii jest stałym procesem polegającym na kompletowaniu oraz analizie danych dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego na terenie Lęborka. Głównym zadaniem monitoringu jest analiza postępu w realizacji celów strategicznych i operacyjnych zidentyfikowanych w Strategii, a także analiza zmian zachodzących w Lęborku zgodnie z misją oraz wizją miasta w 2030 r. Kluczowym podmiotem w realizacji monitoringu Strategii jest Burmistrz Miasta, na którego polecenie zadania w zakresie wdrażania oraz monitoringu pełni Zespół Wdrażający Strategię.

Kontynuując monitoring Strategii Rozwoju Miasta Lęborka do 2020 roku, ocena realizacji Strategii w postaci Raportu z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Lęborka powinna być wykonywana każdego roku. Raporty powinny być sporządzone w drugim kwartale każdego roku realizacji Strategii, począwszy od roku 2022.

Tabela 39. Harmonogram zadań

Lp.	Zadanie	Odpowiedzialne podmioty	Termin realizacji
1.	Wypracowanie procedur, zakresu zadań oraz metodyki postępowania	Zespół Wdrażający Strategię	III kwartał 2021
2.	Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z zadaniami zaplanowanymi w Strategii	Burmistrz Zespół Wdrażający Strategię	Okres realizacji Strategii – od 2021 do 2030 r.
3.	Zbieranie informacji z realizacji Strategii od podmiotów zaangażowanych i odpowiedzialnych	Zespół Wdrażający Strategię	I kwartał lat 2022-2030
4.	Opracowanie raportów monitoringowych z realizacji Strategii - „Raportu z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Lęborka”	Zespół Wdrażający Strategię	II kwartał lat 2022-2030
5.	Przedstawianie Radzie Miejskiej „Raportu z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Lęborka”	Zespół Wdrażający Strategię	II kwartał lat 2022-2030
6.	Analiza i ocena działań w celu wypracowania wniosków do dalszej realizacji	Zespół Wdrażający Strategię	II kwartał lat 2022-2030

Źródło: Opracowanie własne

Zestaw mierników służących do monitorowania i oceny realizacji Strategii

Tabela 40. Przykładowe wskaźniki monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Lęborka na lata 2021-2030

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Efekt działań w odniesieniu do roku poprzedniego
1.	Liczba ludności Lęborka	Liczba	Wzrost / Spadek
2.	Liczba nowo powstałych działalności gospodarczych	Liczba	Wzrost / Spadek
3.	Liczba wyrejestrowanych działalności gospodarczych	Liczba	Wzrost / Spadek
4.	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba	Wzrost / Spadek
5.	Liczba szkół, w których rozbudowano infrastrukturę sportową/edukacyjną	Liczba	Wzrost / Spadek
6.	Liczba działań edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych	Liczba	Wzrost / Spadek
7.	Liczba działań z zakresu rewitalizacji przestrzeni publicznej i modernizacji obiektów	Liczba	Wzrost / Spadek
8.	Długość nowopowstałych połączeń drogowych	Km	Wzrost / Spadek
9.	Liczba zmodernizowanych węzłów komunikacyjnych	Liczba	Wzrost / Spadek
10.	Długość ścieżek rowerowych	Km	Wzrost / Spadek
11.	Liczba zrealizowanych działań na rzecz integracji społecznej	Liczba	Wzrost / Spadek
12.	Liczba działań dążących do społecznej i gospodarczej aktywizacji społeczeństwa	Liczba	Wzrost / Spadek
13.	Liczba osób korzystających z organizowanych wydarzeń (liczba sprzedanych biletów, liczba odnotowanych wejść)	Liczba	Wzrost / Spadek
14.	Wielkość masy odpadów podlegającej segregacji	Tona	Wzrost / Spadek
15.	Liczba wymienionych kotłów ciepłowniczych	Liczba	Wzrost / Spadek
16.	Liczba działań informacyjno-promocyjnych i edukacyjnych w zakresie wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców miasta	Liczba	Wzrost / Spadek

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Rysunek 1. Matryca obszarów interpretacyjnych analizy WiP	74
Tabela 1. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [tony]	10
Tabela 2. Ludność w podziale na płeć [liczba].....	12
Tabela 3. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym [liczba]..	13
Tabela 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w 2019 roku - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [%].....	14
Tabela 5. Przyrost naturalny na 1000 ludności [liczba].....	14
Tabela 6. Migracje i zameldowania [liczba]	15
Tabela 7. Saldo migracji na 1000 mieszkańców - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi.....	15
Tabela 8. Prognoza liczby mieszkańców powiatu lęborskiego do roku 2030 [liczba].....	16
Tabela 9. Charakterystyka osób bezrobotnych z miasta Lęborka w latach 2011-2019 [liczba]	17
Tabela 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2019 roku - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [%]	17
Tabela 11. Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Lęborka w latach 2014-2019 [liczba]	18
Tabela 12. Podmioty gospodarcze – wskaźniki [liczba, %].....	19
Tabela 13. Podmioty funkcjonujące na terenie miasta wg grup sekcji PKD 2007 [liczba].....	19
Tabela 14. Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 [liczba].....	20
Tabela 15. Podmioty na 1000 mieszkańców - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [liczba]	20
Tabela 16. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców Miasta Lębork [liczba] .	21
Tabela 17. Ściągalność czynszu [procent]	23
Tabela 18. Planowane remonty i modernizacje zasobów mieszkaniowych Gminy Miasto Lębork.....	25
Tabela 19. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	26

Tabela 20. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności Lęborka [%]	26
Tabela 21. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych [%]	26
Tabela 22. Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej w % ogółu budynków mieszkalnych w 2019 roku - porównanie z innymi jednostkami terytorialnymi [%]	27
Tabela 23. Inwestycje i remonty w zakresie sieci ciepłowniczej (2017-2021) [mb, szt.].....	28
Tabela 24. Masa odpadów komunalnych zebranych i odebranych na terenie Gminy Miasto Lębork [tony]	29
Tabela 25. Miejscowości obsługiwane liniami lęborskiej komunikacji miejskiej – stan na 31 października 2019 r.	30
Tabela 26. Edukacja w Gminie Miasto Lębork [liczba]	33
Tabela 27. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej [liczba]	36
Tabela 28. Pomoc społeczna [liczba]	37
Tabela 29. Placówki służby zdrowia	37
Tabela 30. Liczba przychodni i aptek w Lęborku [liczba]	38
Tabela 31. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie powiatu lęborskiego w 2019 roku [liczba]	39
Tabela 32. Placówki kulturalne	40
Tabela 33. Czytelnictwo w Lęborku – wskaźniki [liczba]	43
Tabela 34. Miejsca noclegowe w Lęborku [liczba]	44
Tabela 35. Analiza SWOT.....	61
Tabela 36. Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Miasta Lęborka na lata 2021-2030.....	66
Tabela 37. Matryca celów Strategii Rozwoju	67
Tabela 38. Przykładowe inwestycje na lata 2021-2030	70
Tabela 39. Harmonogram zadań	80
Tabela 40. Przykładowe wskaźniki monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Lęborka na lata 2021-2030	81

Wykres 1. Liczba ludności Lęborka w latach 2010-2019	11
Wykres 2. Struktura płci w populacji Lęborka - 2019.....	12
Wykres 3. Struktura ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2014-2019.....	13
Wykres 4. Liczba osób bezrobotnych w Mieście Lęborku.....	16
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Lęborka w 2019 roku, w podziale na wielkość podmiotu.....	18
Wykres 6. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców Miasta Lęborka.....	19
Wykres 7. Struktura wieku respondentów	51
Wykres 8. Status zawodowy respondentów	52
Wykres 9. Wykształcenie respondentów	52
Wykres 10. Wielkość zatrudnienia	53
Wykres 11. Jak długo prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą na terenie Lęborka?	53
Wykres 12. W jakiej branży prowadzi Pan/Pani działalność gospodarczą?	54
Wykres 13. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Przestrzeń i środowisko ..	57
Wykres 14. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Społeczeństwo	57
Wykres 15. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Gospodarka i rynek pracy	58
Wykres 16. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Infrastruktura techniczna i społeczna.....	58
Wykres 17. Jakie są Pana/Pani zdaniem mocne strony Lęborka? - Kultura, sport, rozrywka, turystyka.....	59
Wykres 18. Jakie są Pana/Pani zdaniem słabe strony Lęborka? - Przestrzeń i środowisko....	59
Wykres 19. Jakie są Pana/Pani zdaniem słabe strony Lęborka? - Gospodarka i rynek pracy.	60
Wykres 20. Jakie są Pana/Pani zdaniem słabe strony Lęborka? - Infrastruktura techniczna .	60
Wykres 21. Jakie są Pana/Pani zdaniem słabe strony Lęborka? - Kultura, sport, rozrywka, turystyka.....	61